

VATANPARVAR

Сайтимизга ўтиш
учун QR-кодини
сканер қилинг.

2021 йил 30 апрель, № 17 (2924)

Баҳром АБДУРАҲИМОВ суратга олган

7 АҚШ: ЎЗБЕКИСТОНЛИК
ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАР
ЭЪТИРОФ ЭТИЛДИ

9 «ОДАМЛАРНИНГ
ҚОРНИ ОЧ, ЛЕКИН
КЎЗИ ТЎҚ ЭДИ...»

10 ВАЛИ АСРНИНГ
УЗУН ЙЎЛИ

4-5-бетда

**КАТТАҚЎРҒОН - АРТИЛЛЕРИЯЧИЛАР
СИНАЛГАН МАЙДОН**

Бугунги давр ҳар қайси соҳада тинимсиз изланишни,
замон билан ҳамнафас бўлишни тақозо этади. Қуролли
Кучларимизда ҳам кўшинларнинг жанговар шайлигини
янада ошириш мақсадида узлуксиз ўқув ва тактик
машғулотлар, услубий йиғинлар ўтказилмоқда.

12 ЙИГИТЛИК БУРЧИГА
ИЧИЛДИ ҚАСАМ

15 «ҒАРБГА» ДЕЯ
БУЙРУҚ БЕРИЛДИ

18 ДУНЁ ЎЗБЕК
БОКСИНИ ТАН
ОЛМОҚДА

ЎЗБЕКИСТОН ВА РОССИЯ МУДОФАА ВАЗИРЛАРИ КЎҲНА БУХОРОДА УЧРАШДИ

Россия Федерацияси мудофаа вазири армия генерали Сергей Шойгу бошчилигидаги ҳарбий делегация Ўзбекистонда бўлди.

Меҳмонларни Бухоро халқаро аэропортида Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазири генерал-лейтенант Баҳодир Қурбонов, вилоят ҳокими Ботир Зарипов ва бошқа мутасаддилар кутиб олди.

Икки давлат мудофаа идоралари раҳбарлари халқаро ва минтақавий ҳавфсизлик, Россия Федерацияси ва Ўзбекистон Республикаси ўртасидаги ҳарбий ва ҳарбий-техникавий

ҳамкорлик масалаларини муҳокама қилишди.

Ташриф доирасида делегация аъзолари кўҳна Бухоронинг диққатга сазовор тарихий жойларида бўлишди. Халқимиз ақл-заковати маҳсули бўлган осори атиқалар меҳмонларда катта қизиқиш уйғотди. Уч минг йилдан ортиқ тарихга эга қадимий

шаҳарнинг эртақлардаги қасрларни ёдга солувчи масканларидаги ҳар бир манзара, ҳар бир безакни ҳайрат билан томоша қилишди.

Бухоро меҳмонларда катта таасурот қолдирди.

Лейтенант Исламжон Қўчқоров,
«Vatanparvar»

Муаллиф суратга олган

ФРОНТНИНГ ОЛД ЧИЗИҚЛАРИДА...

Иккинчи жаҳон урушида чин маънода бутун инсоният оёққа қалқиди, Ер юзининг титрамаган тупроғи қолмади ҳисоб. Қурол ушлашга мадори бор ёшу қари ҳурлик учун жанг майдонига чиқди.

ТАРИХНИНГ ШОНЛИ САҲИФАЛАРИ

Ўзбек ўғлонлари ҳам ушбу жангларда фронтнинг олд чизиқларида ҳаракат қилиб, сўнмас қаҳрамонликлар кўрсатди.

Аниқ фактларга таянсақ, Ўзбекистон аҳолиси 1941 йил ҳисобида 6 551 000 киши бўлган. 1 951 000 га яқин Ўзбекистон фарзанди урушга сафарбар этилган. 200 000 дан ортиқ уруш қатнашчиси жанг майдонларида кўрсатган жасорати ва мардлиги учун орден ва медалларга сазовор бўлишган.

Улардан 301 нафари Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони, 70 дан ортиғи «Шухрат» («Слава») орденининг тўлиқ кавалерлари бўлишган.

«Белградни озод қилганлиги учун» медали билан 664 нафар ўзбекистонлик мукофотланган бўлса, «Берлин олингани учун» медали билан 1 706 киши, «Германия устидан қозонилган ғалаба учун» медали билан 109 208 нафар ўзбекистонлик мукофотланди.

Шунингдек, Италия, Англия, Франция, Югославия, Польша, Чехословакия, Венгрия каби мамлакатларнинг орденлари билан тақдирланган ҳамюртларимиз бир неча минг кишини ташкил этади.

Ўзбекистон урушдан катта йўқотиш билан чиқди. Иккинчи жаҳон уруши фронтга сафарбар қилинган 1,5 миллиондан ортиқ кишидан 500 мингдан ортиғи ҳалок бўлди, 158 000 дан ортиқ киши эса бедарак кетди.

Урушдан қайтганларнинг 800 мингга яқини бир умр урушда олган жароҳатлари билан яшаб ўтдилар.

Олий даражали унвон олганлар:

генераллар 49 нафар

генерал қаҳрамонлар 23 нафар

Иккинчи жаҳон уруши даври генераллари 17 нафар

1995 йилда нашр этилган 34 жилдлик «Хотира китоби»да ёзилишича, 1941 йил 22 июндан 1945 йил 3 сентябргача бўлган даврда урушда ҳалок бўлган, ҳарбий госпиталлар ва фашистлар концентрацион лагерларида вафот этган ҳамда бедарак кетган 431 мингдан ортиқ ўзбекистонлик жангчи ҳақида маълумотлар киритилган. Унга қўшимча яна 15 590 нафардан ортиқ ватандошларимизга оид маълумотлар аниқланиб, «Хотира» китобининг қўшимча яна бир жилди юзага келган. Жами бўлиб мазкур «Хотира» китобларига киритилган 446 590 нафардан ортиқроқ киши урушдан қайтмаган.

Аслида урушда қатнашган ҳар бир инсон орден ва медаллар олиб, қаҳрамон деган номга муносиб эди. Чунки улар ўз ҳаётларини озод яшаш саодатига тиккан эдилар. Уларнинг номи мангу барҳаётдир...

«Шон-шараф» музейи

ҲАМКОРЛИК

ТАШРИФ САМАРАЛИ ҲТДИ

Россия Федерацияси давлат думаси Мудофаа масалалари бўйича қўмита раиси, Россия Қаҳрамонлари ассоциацияси президенти, Россия Федерацияси Қаҳрамони Владимир Шаманов бошчилигидаги делегация юртимизга ташриф буюрди.

Делегация аъзоларини дастлаб Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазири генерал-лейтенант Баҳодир Қурбонов қабул қилди. Учрашувда икки давлат ўртасидаги дўстлик, кундан-кун ривожланиб бораётган ўзаро ҳамкорлик масалаларига алоҳида тўхталиб ўтилди.

воз завқисиз ҳаётини тасаввур эта олмайдиган касб эгалари учун унутилмас воқеа бўлди, десак, муболаға бўлмайди. Боиси, қанчадан-қанча инсонлар ёшлигидан космонавт ёки учувчи бўлишни орзу қилади. Афсуски, бу жуда озчилик кишиларга насиб этади, холос. Курсантларнинг ҳар бир

саволига далиллар билан жавоб бераётган меҳмонлар эса болаликдаги ўша орзуларини рўёбга чиқара олган, она сайёрамизни фазодан туриб кўра олган кам сонли

лишди. Айтиш мумкинки, экскурсия меҳмонларда катта таассурот қолдирди.

Шундан сўнг Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари академиясида меҳмонлар билан учрашув бўлиб ўтди. Унда давлат ва жамоат ташкилотлари вакиллари, олимлар, профессорлар, маданият ходимлари, сенатор ва депутатлар, шунингдек, академия жамоаси иштирок этди.

Мудофаа вазири генерал-лейтенант Баҳодир Қурбонов кириш сўзида сўнгги йилларда юртимизда амалга оширилаётган кенг кўламли ислохотларга тўхталиб ўтди. Россия Федерацияси билан юртимиз ўртасидаги ривожланиб бораётган икки томонлама истиқболли ҳамкорлик ҳар икки давлат ривожини учун улкан ҳисса қўшишини алоҳида таъкидлади.

Муаллиф суратга олган

инсонлардан. Учрашув курсантлар учун катта мотивация бўлди.

***

Ташриф давомида делегация аъзолари Иккинчи жаҳон урушида қозонилган буюк ғалабага ўзининг муносиб ҳиссасини қўшган ўзбек халқи қаҳрамонлигига атаб бунёд этилган «Ғалаба боғи» ва «Шон-шараф» музейида ҳам бў-

Шундан сўнг иштирокчилар замонавий илм-фан, унинг ривожланиш тенденциялари ҳақида жонли мулоқотга киришди. Академия курсантлари, ўқитувчилар ўзларини қизиқтирган саволларига жавоб олишди.

И. НУРАЛИЕВ

Меҳмонлар таркибида бир неча космонавт-учувчилар, хусусан, асли ўзбекистонлик афсонавий фазогир Владимир Жонибеков ва ўзбек ўғли Солижон Шарипов ҳам бор.

Делегация аъзолари ташриф давомида Қарши шаҳрида жойлашган Ўзбекистон Республикаси олий ҳарбий авиация билим юртида бўлишди. У ерда курсантларнинг таълим олиши ва учувчилик сирасорларини чуқур ўрганиши учун яратилган шарт-шароитлар билан яқиндан танишди.

Билим юрти жамоаси билан бўлиб ўтган жонли мулоқот пар-

КАТТАҚҮРҒОН – АРТИЛЛЕРИЯЧИЛАР СИНАЛГАН МАЙДОН

Бугунги давр ҳар қайси соҳада тинимсиз изланишни, замон билан ҳамнафас бўлишни тақозо этади. Қуролли Кучларимизда ҳам қўшинларнинг жанговар шайлигини янада ошириш мақсадида узлуксиз ўқув ва тактик машғулотлар, услубий йиғинлар ўтказилмоқда.

Мудофаа вазирлигининг артиллерия бўлинмалари иштирокида ташкил этилган дала-ўқув йиғини ҳам командирлар ҳамда соҳа мутахассисларининг билим ва кўникмаларини янада мустаҳкамлаши, артиллерия дивизионларининг янги услубларда жанг олиб бориш малакасини ошириш ва ўзаро тажриба алмашишида муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Йиғин режасига кўра, барча ҳарбий округлардаги артиллерия ҳарбий қисмлари тревога сигнали асосида юқори жанговар шайликка келтирилди. Бўлинмалар Марказий ҳарбий округнинг «Каттақўрғон» дала-ўқув майдонига темир йўл платформалари орқали ва марш юриб етиб келди. Йиғиннинг ҳар бир босқичини реал жанг шароитларига яқин тарзда олиб боришга эътибор қаратилди. Жумладан, маршлар давомида ҳарбий

техникалар колоннаси ва шахсий таркибни ноқулай ҳудудлардан олиб ўтишда қўриқлов заставаларини ташкил этиш, колоннани аэрозоль тутунлар ва бошқа воситалар ёрдамида ниқоблаш, зарарланган ҳудудлардан химояланиб ўтиш, шартли душман ҳужумларини қайтариш вазифалари бажарилди.

Артиллериячилар «Каттақўрғон» дала-ўқув майдонидаги белгиланган ўт очиш позицияларини эгаллади. Мазкур жараёнларда артиллерия дивизионлари ва батареялари томонидан

ҳарбий техникаларни жойлаштириш, ниқоблаш, қўмондонлик пунктини, алоқани ташкил этиш, шартли душман жойлашган ҳудуд параметрларини аниқлаштириш ишлари амалга оширилди.

Йиғинни мудофаа вазирининг биринчи ўринбосари, Қуролли Кучлар Бош штаби бошлиғи генерал-майор Шухрат Халмухамедов ва масъул офицерлар кузатиб борди.

Артиллерияда тўғри ҳисоб-китоб ва аниқлик муваффақиятни таъминловчи омилдир. Йиғин давомида артиллерия мутахассислари томонидан амалий отишларни самарали ташкил этиш, бўлинмаларнинг ўзаро уйғун ҳаракатини таъминлаш, отишга тузатиш киритишда учувчисиз учуш аппаратларини кенг қўллаш каби ўқув саволлари кўриб чиқилди. Ушбу жараёнларда табиийки, командир ва мутахассислар томонидан берилган

нишонларни йўқ қилиш бўйича ҳаво босими, ҳарорати ва намлиги, шамол тезлиги, масофа каби жиҳатларни инобатга олган ҳолда аниқ ҳисоб-китоблар юритишга эътибор қаратилди.

– Бугунги кунда қўшинларимизга жуда катта талаблар қўйилмоқда, – дейди дала-ўқув йиғини иштирокчиси подполковник Жамшид Ибрагимов. – Шундай экан, биз, артиллериячилар зиммасида ҳам масъулиятли вазифалар турибди. Ташкил этилган йиғин эса юқоридаги вазифалар ижросида муҳим қадамдир. Машғулотлар давомида барча артиллерия мутахассисларининг эгалланган билим ва кўникмаларини янада мустаҳкамлаш, янги ёндашувлар ва отиш услубиятларини ишлаб чиқишни ўзлаштирдик.

Шартли душманнинг асосий кучлари, муҳим объектлари ва ҳарбий техникаларини ифодаловчи нишонларга қарата артиллерия қуроллари ҳамда 120 миллиметрли миномётлардан оловли зарбалар берилди. Белгиланган нишонларга кетма-кет ва бирваракайига амалий отишлар олиб борилди. Нишонларни белгилаш ва ўт очиш координаталарига аниқлик киритишда сўнгги пайтларда тажрибада кенг қўлланилаётган учувчисиз учуш аппаратларидан фойдаланилди. Уюшқоқлик билан амалга оширилган хатти-ҳаракатлар натижасида берилган барча нишонлар яқсон этилди.

Биламизки, бугунги кунда бўлинмалардан ҳар қандай шароитда қўйилган вазифаларни бажариш талаб этилмоқда. Шунга кўра, йиғин доирасида тунги отишлар ҳам олиб борилди. Шартли душманнинг асосий кучлари ва муҳим объектларини аниқлашда дастлаб ёритувчи снарядлардан фойдаланилди. Шундан сўнг, артиллерия қуролларидан зарбалар берилди. Артиллериячиларимизнинг аниқ ва тезкор ҳаракатлари натижасида берилган барча шартли нишонлар йўқ қилинди.

Таъкидлаш жоизки, артиллерия мутахассислари иштирокида бундай кенг қўламли дала ўқув-йиғини яқин вақтлар ичида ўтказилмаган. Шу боис йиғин артиллерия бўлинмаларининг жипсликда ҳаракатланиш, ўт очишнинг янги усул ва услубларини замонавий талаблар асосида амалий кўриб чиқиш, артиллерия қўшинларини қўллаш ва соҳа мутахассисларининг ўзаро фикр алмашишида аҳамиятли бўлди. Қисқача айтганда, ушбу дала-ўқув йиғини қўшинларимизнинг жанговар тайёргарлиги яна бир қарра мустаҳкамланишида муҳим омил бўлиб хизмат қилди.

Лейтенант Бобур ЭСОНОВ

МАРДИ МАЙДОНЛАР

Ўқув йили режасига кўра Мудофаа вазирлиги қўшинларида олиб борилаётган машғулотларда асосий эътибор амалий машқларга қаратилмоқда. Тошкент ҳарбий округи «Ангрен» умумқўшин тоғ дала-ўқув майдонида ўтказилган кенг кўламли ўқув-услубий йиғинда ҳам ушбу жиҳатлар ўз аксини топди. Машғулотларни мудофаа вазири генерал-лейтенант Баҳодир Қурбонов кузатиб борди.

Бугунги глобаллашув даври, ўзгараётган замон ҳар бир давлатдан ўз Қуролли Кучларининг жанговар салоҳиятини янада оширишни, ҳарбий хизматчиларнинг билим ва малакаларини тобора мустаҳкамлаб боришни тақозо этмоқда. Шу маънода Тошкент, Шарқий ва Шимоли-ғарбий ҳарбий округларнинг масъул офицерлари, қўмондонларнинг жанговар тайёргарлик бўйича ўринбосарлари, ҳарбий қисм командирлари ва ўринбосарлари иштирокида ўтказилган ўқув-услубий йиғинда ҳам жанг олиб боришнинг замонавий усул ва услублари таҳлил қилинди. Эскирган машғулотлардан воз кечилиб, замонавий тажрибалар амалиётга татбиқ этилди.

Дастлаб ҳарбий хизматчиларнинг уст-боши, хужжатлари, шунингдек, саф элементларини тўғри ва аниқ бажариш кўникмалари, қурол билан ҳаракатланиш ҳамда мотоўқчи взводнинг саф уйғунлиги каби муҳим масалалар атрофлича баҳоланди.

Тактик тайёргарлик, замонавий технологиялардан сифатли ва самарали фойдаланиш, қўшинларни моҳирона бошқариш, қуролли тўқнашувларнинг қийсий таҳлили каби мавзулардаги интерфаол услубдаги маърузалар ҳарбий хизматчиларнинг назарий билимларини мустаҳкамлашга хизмат қилди.

Маълумки, ҳарбий хизматчи жанговар вазифаларни бажариш чоғида душман билан қуролсиз, яккама-якка жанг олиб бориши ҳам мумкин. Ана шундай пайтда унинг жисмоний тайёргарлиги муҳим аҳамиятга эга бўлади. Ҳамла қилган рақибни зарарсизлантириш, мағлуб этишда унинг тезкорлиги ва чаққонлиги қўл келади. Шу боис жисмоний тайёргарлик машғулотларини янгича усулларда олиб бориш бўйича қўл ва пичоқ жанги, қурол билан ҳамла қилишнинг ўзига хос услублари кўргазмалари тарзда намоиш этилди.

Иштирокчилар «Ангрен» умумқўшин тоғ дала-ўқув майдонида шахсий таркиб билан амалий машғулотларни ташкил этиш, жанговар топшириқларни сифатли ва самарали ўтказиш, қурол-аслаҳалар ва ҳарбий техникалардан фойдаланиш каби масалаларни ўзида жамлаган 20 дан ортиқ ўқув жойлари билан таништирилди. Йиғилганлар эътиборига ҳарбий хизматчилар томонидан

оддийдан мураккаблашган сари тамойили асосида кўргазмалари машғулотлар ҳавола қилинди.

Мутахассислар ҳарбий хизматчиларга руҳий юклама берадиган махсус йўлак барпо этишди. Старт чизигидан ҳаракатланган йигитлар бир-биридан мураккаб тўсиқларни енгиб ўтади ва белгиланган ҳудудга келиб, тезкорлик билан газниқобни тақиб, нишонларни йўқ қилиш амалини бажаришди. Бундай ёндашувлар шахсий таркибнинг ахлоқий-руҳий ҳолатини мустаҳкамлаш, ностандарт вазиятларда ҳам қўйилган топшириқни адо этиш кўникмаларини ривожлантиришга хизмат қилади.

Йиғин давомида бир вақтнинг ўзида кичик гуруҳлар билан тоғ ва тоғ олди ҳудудлар ҳамда шаҳар шароитларида тактик ҳаракатларни олиб бориш, разведка-қидирув ишларини ташкил этиш, шартли душман истеҳкомига ҳужум уюштириш, қуршовга олиш, гуруҳни уйғунликдаги ҳаракатини таъминлаш, тепадан пастга, пастдан тепага ўқ отиш каби амалиётлар ҳам бажарилди. Мерганларнинг чидамлилиқ сифатларини ошириш, жуфт-жуфт, жипсликда, эҳтиёткорлик билан ҳаракатланиш, шартли душман жойлашган ҳудудни аниқлаш ҳамда уни яқсон этиш амалиётининг энг мақбул усуллари кўрсатилди.

Амалий машғулотларнинг асосий қисмида учувчисиз учиш аппаратларига қарши кураш, бўлинмалар жойлашган ҳудуд ва жанговар техникаларни ниқоблаш, чалғитувчи усуллари ишлаб чиқиш бўйича тактик ҳаракатлар намоиш қилинди. Гуруҳ зирхли техникалар билан белгиланган ҳудудга етиб келгач, шартли душман кучларини бир вақтнинг ўзида яқсон этиш бўйича барча қуроллардан ўт очиб, ҳамлага ўтди.

Машғулотлар нафақат кундузи, балки тунги шароитларда ҳам олиб борилди. Ўқувнинг яна бир аҳамиятли томони йиғин иштирокчилари фақат тингловчи сифатида эмас, амалиётчи сифатида қатнашди. Ҳар бир ўқув жойида машғулот раҳбари ва тингловчилар ўртасида эркин мулоқот, бевосита амалий тажриба алмашишга аҳамият берилди.

Лейтенант Шоҳрух САИДОВ

«ИЛҒОР ЖАНГЧИ»

АҚШ: ЎЗБЕКИСТОНЛИК ҲАРБИЙ ХИЗМАТЧИЛАР ЭЪТИРОФ ЭТИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлигининг икки нафар ҳарбий хизматчиси жорий йилнинг 19–24 апрель кунлари Америка Қўшма Штатларининг Миссисипи штатидаги «Camp Shelby» ҳарбий ўқув базасида ўтказилган «Илғор жангчи» мусобақасида иштирок этди.

Иккинчи марта иштирок этган ҳарбий хизматчиларимиз бу йил ҳам «Илғор жангчи» дея эътироф этилди. Ғолибларни тақдирлаш маросимида Миссисипи штатидаги Қуролли Кучлар тузилмалари вакиллари, фахрийлар ва мусобақа иштирокчилари қатнашди.

Унда сўз олганлар жорий йилги мусобақаларнинг аввалгиларига нисбатан янада қизгин ва мурасимсиз баҳсларга бой тарзда ўтганини таъкидлаб, меҳмон сифатида иштирок этган ўзбекистонлик ҳарбийларнинг билими, маҳорати, жасурлиги ва шижоатини эътироф этишди.

– Биз учун анъанага айланган ушбу мусобақада ўзбекистонлик ҳамкасбларимиз иккинчи мартаба иштирок этишмоқда. Тан олиб айтаманки, бу сафар ҳам уларнинг нафақат жисмоний, балки жанговар ва ақлий тайёргарлиги ҳам яққол устунликка эга бўлди. Бу эса сержантларимизни ўз маҳоратлари устида янада

кўпроқ ишлашга ундайди, – деди Миссисипи штати Миллий гвардияси сержантлар қўмондони сержант-майор Кристофор Йонг.

Ташкилотчилар томонидан юртдошларимиз – III даражали сержант Дилмурод Сулаймонов ҳамда кичик сержант Хайрулла Олимовга мусобақа ғолиблари учун бериладиган «Илғор жангчи» мукофоти ва кўкрак нишони тантанали равишда топширилди.

Мудофаа вазирлиги Ахборот ва оммавий коммуникациялар департаменти

Куни кеча Тошкент халқаро аэропортида ушбу мусобақа ғолибларини тантанали кутиб олиш маросими бўлиб ўтди. Ҳарбий оркестр садолари остида мағрур кириб келган музаффар ўғлонларимизни уларнинг ота-оналари, ҳарбий хизматчилар чексиз мамнуният билан қарши олишди.

III даражали сержант Дилмурод Сулаймонов ҳамда кичик сержант Хайрулла Олимов мусобақа таассуротларини сўзлар экан, Ватан байроғи океан ортида мағрур хилпираб, миллий армиямиз нуфузи дунёга таралаётгани барчамиз учун улкан шараф эканини ғурур билан таъкидлаб ўтишди.

Маълумот ўрнида айтиш жоизки, ушбу мусобақада иштирок этган ҳарбий хизматчиларимиз 2019 йилда ҳам 1-ўринни қўлга киритиб, миллий армиямизнинг нималарга қодир эканини исботлашган эди.

ХАЛҚАРО АРМИЯ ҲАММАНДАРИ – 2021

МУВАФФАҚИЯТ ТАЖРИБАСИ ТАҚДИРЛАНДИ

Россия Федерациясида «Халқаро армия ҲАММАНДАРИ – 2021» доирасида ўтказилган «Саян юриши» мусобақаларидан сиз, азизларни хабардор қилиб келяпмиз.

Мазкур мусобақада юртдошларимиз илк мартаба иштирок этишди. Кузатиб бораётганингиздек, бутунлай нотаниш ҳудуд, тоғли, бўронли ўлкада 8 та жамоа орасида ҳарбий хизматчиларимиз 3-ўринни эгаллашга муваффақ бўлди. Ушбу ютуқни муваффақият тажрибаси дейиш мумкин. Аввало, иштирокчилар учун табиатни ўрганиш мусобақа шартлари бўйича ўзларини тоблаш, кўникмаларини шакллантириш имкониятини берди. Қолаверса, эришилган кўрсаткич «Халқаро армия ҲАММАНДАРИ – 2021» мусобақаларидаги дастлабки сов-

рин ҳамдир. Бу эса ҳар қандай шароитда Ўзбекистон фахрли ўринлардан бирида бўлишидан далолат беради.

Юртдошлар учун ана шундай фахр туйғуларини бахш этган мусобақа иштирокчилари навбатдаги ҳарбий унвон, Мудофаа вазирлигининг «Намунали хизмати учун» кўкрак нишони ҳамда пул мукофотлари билан тақдирландилар. Совғаларни мудофаа вазирининг ўринбосари полковник Қодир Турсунов Мудофаа вазирлиги Тоғ тайёргарлиги ўқув машқлари марказида ўз эгаларига тантанали топширди.

– Мусобақа давомида эса қоладиган, ибратли воқеалар кўп бўлди. Она юртимизнинг қадрига кўпроқ етдик, баланд қорлар қўйнида баҳор таровати таралган юртимизни қўмсадик. Аммо ғолиб бўлиш иштиёқи ҳамма нарсадан устун келарди. Сафдошларимнинг бу борадаги ҳаракатларидан сабоқ олдим. Улардан бири чиқиб кетган оёғи билан 50 км масофани босиб ўтган бўлса, гуруҳ сардоримиз I даражали сержант Содиқ Ниёзимбетов энг ёши каттамуз бўлишига қарамасдан илғорликни қўлдан бермади. Бизга ҳам далда бериб турди. 3-ўринни қўлга ки-

ритдик. Аэропортдаги тантанали кутиб олиш, айниқса, навбатдаги ҳарбий унвон берилиши чарчоқларимни унуттирди, – дейди кичик сержант Нурсултон Тўхтаназаров.

«Саян юриши» мусобақаси якунига етди, лекин ҳаёт учун кураш давом этади. «Халқаро армия ҲАММАНДАРИ – 2021» мусобақаларининг аксарият қисми ҳали олдинда. Аллақачон қизгин тайёргарликни бошлаб юрган иштирокчиларга ғолибликни тилаб қоламиз!

Капитан Азиз НОРҚУЛОВ,
«Vatanparvar»

МАШҚЛАРДА ТОБЛАНАР МАРДЛАР

Ҳарбий хизматчилар ҳаво-десант тайёргарлиги машғулотида олган назарий билим ва кўникмаларини «Фарғона» дала-ўқув майдонида амалда синовдан ўтказишмоқда.

Даставвал масъул офицерлар ҳамда йўриқчилар томонидан юрт посбонларининг амалий сакрашга оид билим ва кўникмалари ҳамда руҳий тайёргарлиги, парашют ва анжомларининг созлиги текширилди. Машғулоти раҳбари томонидан ҳарбий хизматчилар билан алоҳида шуғулланиш ишлари олиб борилди ва уларга йўриқномалар берилди.

Шундан сўнг амалий сакраш машқлари бошланди. Десантчилар навбати билан парашютдан сакраб, олдиларига қўйилган вазифаларни бажаришди. Жанговар тайёргарлик бўйича кўникмалар синовдан ўтказилди.

Шарқий ҳарбий округ
матбуот хизмати

ИККИНЧИ ЎРИН, БИТТА НОМИНАЦИЯ

Россия Федерацияси Санкт-Петербург шаҳрида «Информатика ва дастурлаш асослари» фанидан Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари ўртасида ўтказилган Халқаро Олимпиадада юртимиз шарафини муносиб ҳимоя қилган курсантлар тантанали равишда кутиб олинди.

Тошкент халқаро аэропортида ўтказилган тантанали маросимда Мудофаа вазирлиги масъул офицерлари, Ахборот-коммуникация технологиялари ва алоқа ҳарбий институти бошлиғи подполковник Ҳақим Муҳиддинов ва бошқалар мамлакатимизда миллий армия қудрати ва нуфузини янада юксалтириш, малакали офицер кадрларни тайёрлашга алоҳида эътибор қаратилаётганини таъкидлади. Шундай эътибор натижасида Ватанимиз ҳимоячилари ҳар йили халқаро мусобақаларда юқори натижаларни қўлга киритаётгани айтиб ўтилди.

Россия, Арманистон, Озарбайжон, Беларусь, Ўзбекистон, Тожикистон, Қирғизистон Республикалари олий ҳарбий таълим муассасалари курсантлари иштирокидаги беллашувда Мудофаа вазирлиги Ахборот-коммуникация технологиялари ва алоқа ҳарбий институти курсантлари юқори натижаларни кўрсатди. Мусобақанинг «Дастурлаш» йўналишида институтнинг 4-босқич курсанти Алишер Раззоқбердиев «Энг тез коддер» номинацияси ғолиби деб топилди. Умумий ва профессионал тайёргарлик йўналишларида эса 2-ўрин қўлга киритилди.

Шу тариқа институт бошлиғининг биринчи ўринбосари капитан Бахтиёр Раҳимов раҳбарлигидаги жамоамиз вакиллари умумжамоа ҳисобида фахрли 2-ўринни эгаллади. Алоқа ҳарбий академияси мезбонлик қилган халқаро курсантлар олимпиадасида беларуслар учинчи ва россияликлар биринчи ўринни банд этди.

Мусобақанинг машаққатли синовларини сабот билан енгиб ўтган ҳарбий

Муаллиф суратга олган

хизматчиларни қутлаш учун шу кун уларнинг ҳаммаслари, оила аъзолари, курсантлар, кенг жамоатчилик вакиллари карантин қоидаларига риоя этган ҳолда пешвоз чиқди. Халқаро беллашув майдонида ўз билим ва салоҳиятини намоён этган зукко ўғлонларимизга қимматбаҳо совғалар тантанали тарзда топширилди. Ҳарбий оркестрнинг ғолиблар шарафига бағишланган мусиқий гулдастаси барчага кўтаринки кайфият улашди.

Лейтенант
Дилшод РЎЗИҚУЛОВ,
«Vatanparvar»

«ОДАМЛАРНИНГ ҚОРНИ ОЧ, ЛЕКИН КЎЗИ ТЎҚ ЭДИ...»

Иккинчи жаҳон уруши: мислсиз қаҳрамонликлар, олингану берилган жонлар, дарёлар ўзанини тўлдириб оққан қонлар, вайронага айланган боғу роғлар, ер билан битта бўлган обод шаҳарлар, етим қолган норасидалар, порох ҳидига тўлган ўпкалару бир умр эшикка тикилган ва армон билан очиқ кетган мунис ва мунгли кўзлар...

Балки яна бошқачароқ таърифлар ҳам бордир. Бироқ ҳозир Иккинчи жаҳон уруши ҳақида хаёлда бўй кўрсатганлари шу. Уруш йилларидан қанчалик узоклашмайлик, ундаги мардлик, халқимиз кўрсатган жасоратнинг кадр-қиммати шунча ошаверади.

Иккинчи жаҳон урушида қозонилган ғалабани қўлга киритишда, албатта, фронт ортида матонат кўрсатган қанчадан-қанча заҳматқаш

инсонларнинг машаққатли меҳнати тўрибди. Бугун улар халқимиз ардоғида.

Тошкент вилоятининг заҳматқаш Оққўрғон тумани аҳолиси Иккинчи жаҳон урушида ҳам фронт чизигида, ҳам фронт ортида юксак мардлик ва матонат намунасини кўрсатади. Бугун Оққўрғон туманида ўша оловли жангларда иштирок этган биргина Файзулла бобо Нурматов ва яна 51 нафар фронт орти фахрийлари истиқомат қилади. Туман мудофаа ишлари бўлими вакиллари бу инсонлар ҳолидан мунтазам хабар олиб туради.

Муқим бобо Аҳмедов туманнинг Ҳосилдор маҳалласида умргузаронлик қилмоқда. У киши 1929 йилнинг 1 сентябрь куни таваллуд топган. Уруш айна авж паллага кирган пайти бобо кўплаб қишлоқдошлари қатори фронт ортида матонат билан меҳнат қилади.

Шу ўринда кичик бир лирик чекиниш. Ҳаммамиз театрга тушганмиз. Кўз ўнгимизда ўз санъатини намоён этаётган актёрлар маҳоратига тик оёқда чапак ҳам чаламиз. Чунки улар чиндан ҳам маҳоратли, ўз ишининг устаси. Энди бир ўйлаб кўринг, бу маҳорат томошабин эътиборига хато ва камчиликларсиз ҳавола этилиши учун саҳна ортида қанчадан-қанча

инсонлар қаттиқ меҳнат қилади. Фронт ортида заҳмат чеккан кишиларни ҳам айнан шуларга қийёслаш мумкин.

Муқим бобо ўша қийинчилик кунларини ёдга олиб, шундай дейди:

– Ҳамма нарса фронт учун эди. «Мен бу ишни эплотмайман, бу иш менга тўғри келмайди», деган гапни биров эшитмасди. Ёшу қари тиним билмай ишларди. Одамларнинг қорни оч-у, кўзи тўқ эди. Ҳозир баъзи бир қорни тўқ, лекин кўзи оч кимсаларни кўрсам, негадир ўша кунлар ёдимга келаверади.

Кейинги манзилимиз туманнинг Навбахор маҳалласи бўлди. Бу ерда фронт орти заҳматларини бошидан кечирган Солькен момо Эшонова истиқомат қилади. У кишининг хонадонига борганимизда ҳовлини тартибга келтираётган, уйларни оқлаётган, умуман, хонадон аҳлининг оғирини енгил қилаётган ҳарбийларни учратдик. Туман мудофаа ишлари бўлими вакиллари бу ерга ҳам куруқ қўл билан келишмаган. Кундалик зарур озик-овқат маҳсулотлари ва шифокор кўриги Солькен момо кўнглини тоғдек кўтарди. У, айниқса, ҳовлини тартибга келтираётган ҳарбийлардан жуда миннатдор бўлди.

Ҳа, Ватан, элу юрт учун жон кўйдирган инсонлар ҳамиша халқимиз ардоғида. Ахир ўйлаб кўринг, Иккинчи жаҳон уруши тугаганига бу йил 76 йил тўлади. Бу инсонлар эса ҳамон юксак ҳурмат-эҳтиромда. Мардлик, жасорат ва Ватанга содиқликнинг мукофоти бу.

Лейтенант Ислонжон ҚўЧҚОРОВ,
«Vatanparvar»

КЕЛИНГ, КИТОБ ЎҚИЙМИЗ

ВАЛИ АСРНИНГ ЎЗУН ЙЎЛИ

Бугун реклама кириб келмаган соҳа деярли қолмади. Ҳатто китоблар оламида ҳам бор. Савдо-сотикда бу табиий ҳолат. Бу дунёда «молим ёмон» деган кимса йўқ экан, демак, реклама ҳам ривожланаверади.

Нега бу ҳақда гапираётганимни сизга англатаман: бугун сизга тавсия қилмоқчи бўлган китоб ҳақида ижтимоий тармоқларда ўқидим. Яхши тарғиб қилинибди. Келтирилган парчанинг ўзиёқ китобга қизиқишни ортттиради. Муаллиф Рамита Наваининг касби журналист. Мени дастлаб қизиқтирган нарса ҳам унинг касби эди. Хорижлик журналист қандай ёзар экан? Нима ҳақида, кимлар ҳақида ёзди экан? Китобнинг номи «Ёлғонлар шаҳри». Бу қандай шаҳар? Шундай шаҳар ҳам бўладими?

Бу китобни топиб ўқиш истаги кучайди, менда. Буни, нимаси қийин, дерсиз. Албатта қийин эмас, китобни тарғиб қилганлар қаердан, неча сўмга сотиб олиш мумкинлигигача кўрсатиб қўйишган. Бироқ... Яхши китоблар ҳар доим қиммат бўлади-да!

Шу китоб дардида юрган кунларнинг бирида газетамизнинг энг фидойи мусахҳиҳи Сайёра уни менга совға қилса денг! Жуда севиндим ва ўқувчиларимизни ҳам бу асардан баҳраманд қилгим келди.

Азиз ўқувчи, сиз Эрон ҳақида эшитгансиз, ўқигансиз, айримлар эҳтимол, бу давлатни ўз кўзлари билан кўришгандир. Менинг билганларим ҳам китоблар, ҳужжатли фильмлар, ахборот каналларидан кўрган-эшитганларим билан чегараланади.

Бирмунча вақт аввал Эрон аёл-қизлари ҳаётдан «Сурайёнинг тошбўрон қилиниши» деган бадийий фильмни кўрдим. Бу фильм қачон ишланганини билмайман, аммо жуда узоқ тарих ҳикояси эмас, яқин кунлар воқеаси эди. Кўриб бўлганимдан кейин... юрагим тилка-пора бўлди. Бир нечта тинчлантирувчи дорилар ютдим. Қора рангдан кўнглим қолди. Қарға қанотларидек қора чодра ҳақсизлик, ҳуқуқсизлик тимсолидек эди, гўё.

«Ёлғонлар шаҳри» ҳам ундан беҳроқ эмас экан, асли. Бироқ унда кўнглини ёриштирадиган ҳолатлар ҳам бор.

Муаллиф шундай ёзади: «Ушбу китобни барча техронликларга, хусусан, техронлик турмуш ўртоғим, ҳаётим мазмуни Габриелга ва энг муҳими, мени доим руҳлантириб турган онам Лая ҳамда Техроннинг ажойиб ва

фозил инсонни бўлмиш отам Курушга бағишлайман».

Китобда етти инсоннинг тақдири ҳикоя қилинади. Вали Аср кўчасига бегона бўлмаган етти тақдир.

«Ёлғонлар шаҳри: Техрон ҳақида барча ҳақиқатлар»нинг илк сўзбошини тўлиғича келтирамиз: «У шундай шаҳарки, одамлар ўзларининг асл истакларини сир туттишга, дин ва анъана талабларига мувофиқ яшаётганини кўрсатишга мажбур. Бу шаҳарда яшаш учун ёлғон гапириш керак. Бу ерда ёлғон сўзлаш ҳаёт ва мамот масаласидир. Бу шаҳар аҳли диний мажбуриятлар юки ва самимий инсоний истаклар ўртасида саргардон кезади. Бу шаҳар Техрон, Эрон Ислон Республикасининг пойтахти. «Ёлғонлар шаҳри» бугунги Техроннинг унутилмас манзарасини чизиб беради. Бу китоб техронликлар тузумнинг шафқатсиз босими остида қандай яшаётгани, туйғулари, шодлиг-у изтиробларини қандай ифода-лаётгани, умуман, турфа хил инсонлар тақдири ҳақида ҳикоя қилади.

«Ёлғонлар шаҳри» китоби 2012 йили Британия Қироллик адабиёт жамиятининг «Жервуд» мукофоти билан тақдирланган».

Бу охири нима билан тугар экан деган қизиқиш билан ўқиладиган саргузашт асар эмас. Манбалар ҳақида Рамита Наваи шундай ёзади: «Қаҳрамонларнинг ўз сўзлари ва тилини ишлатишга имкон қадар ҳаракат қилдим. Менга ҳикоя қилиб берилган кўпгина сўхбатлар ва лавҳалар сўзма-сўз ёзилган. Қаҳрамонларнинг ички ўйлари улар менга интервьюларимда қандай тушунтирган бўлса, шундай келтирдим».

XXI аср, дунё шиддат билан ўзгараётир. Бу ерда... ҳамон аёлларга ўлим ҳукми ўқилади. Гўдак боласи бор-ку, дея шафқат, марҳамат кўрсатилмайди.

«Амир»нинг ҳикоясини **ўқиймиз:** «Эвин қамоқхонаси, Техрон, 1988 йил, август.

Амир отасини соғинади. Унга аёллар билан тўлган, борган сари тер ҳиди, арзон совун ва кўкрак сути(!) кучлироқ анқиётган бу жой сира ёқмайди. У ўзига бир ўртоқ топди. Марям».

Қамоқхонадаги гўдаклар... Бу жамият кимларга қарши курашапти? Кимларни тарбиялапти?

ўқиймиз: «Аёллар бир-бирини кучоқлаб йиғлайди. Амир ва Марям бундай нидолардан сергак тортиб, ўзларининг хаёлий дунёсидан чиқади. Марям онасининг олдида югуради, Амир эса Шаҳрони излайди. Аммо Шаҳло йўқ. Амир ўзини ҳар қачонгидан ҳам ёлғиз ҳис қилади... Хона бурчидаги жажжи мавжудот.

– Улар нега йиғлаётганини биласанми?

– Йўқ, нима бўлди? Ойим қани?
– У ўлди. Уни ҳозиргина ўлдиришди. Улар Шаҳрони арқон билан осиди.

Амир онасининг ўлимидан шу тариқа хабар топади.

У йиғлаганини, катталар уни бағрига босгани эсида. Ҳеч ким ҳозиргина онаси қатл этилган олти ёшли болага нима дейишни билмайди.

...
– Дадам қани?

Амакиси Фариборз тиз чўкиб, Амрини бўйнидан кучоқлаганча йиғлайди. Амир ҳеч қачон катта эркак кишининг йиғлаганини кўрмаган эди. Ҳаммаси маълум: отасини ҳам ўлдиришибди».

Бу қайғули ҳикоя шу билан тугаб қолмайди. Амирнинг бобоси... Келинг, булар ҳақида ўзингиз ўқинг.

Китобдаги воқеалар, тақдирлар, биз сиртдан биладиган Техрондан фарқли. Муталаа жараёнида кўнглимда шубҳа уйғонди. Чунки муаллиф узоқ вақтлар бу ерларда яшамаган, Ғарб турмуш тарзи билан яшаб, балки бўрттириб юборгандир.

Шубҳаларимга унинг қуйидаги сўзлари барҳам берди: «Техрондан кетганимга йигирма олти йил ўтиб, мен яна у ерда яшаш учун қайтдим... ўз илдиларим билан қайта боғланишга кучли эҳтиёж туйдим. Эрон журналистлик карьерамни бошлашим учун ҳам жуда боп жой бўлди.

...Мен бир-бирига ўхшамас икки дунёда яшаётган эдим. Уйга, шимолий Техронга қайтиб, Техронда туғилиб ўсган дўстларимга шаҳарнинг бир неча километр наридаги жанубий қисми ҳақида гапириб берардим. Улар гўё бошқа мамлакат ҳақида эшитаётгандек ҳайратга тушишарди. Лекин барчамизни бир узун йўл – Вали Аср боғлаб турарди».

Китобда яна бир аламли тақдир ҳикояси бор. «Лайло» ўлим жазосига ҳукм қилинган аёл тақдирдан олинган. У 2001 йил Эвин қамоқхонасида ахлоқий бузуқликда айбланиб, тошбўрон қилинган.

Аёллар... Жамиятнинг ёмонлашиб, тубанликка юз тутишида ҳам улар айбдор. Зилзилалар, иқтисодий инқирозларда ҳам ахлоқи бузуқ аёллар сабабчи, ҳа, ҳа, айнан улар айбдор. 2010 йил апрелида парламент қарорида айтилади, бу ҳақда. Қандай даҳшатли жамият!

«Лайло»дан **ўқиймиз:** «У тўғри Эвин қамоқхонасига келтирилди. Ҳеч қандай маҳкама, суд зали, адвокат бўлмади. Йўлда у асабийлашиб, судьянинг рақамини терди. Жавоб бўлмади... Телефонини олиб қўйишларидан олдин Лайло иккита хабар юборишга улгурди. Бири Кайванга, бири судьяга. «Ёрдам. Мени полиция олиб кетяпти».

Икковидан ҳам жавоб келмади. Кайван кўрқиб кетиб, Лайло билан боғлиқ ҳамма нарсани ўчириб ташлади...

Лайлога адвокат ажратилишини ва у оиласига қўнғироқ қилиши мумкинлигини айтишди. Онаси телефонда унинг овозини таниб, йиғлади, қамоққа уни кўргани боролмаслиги, шармандаликка чидай олмаслигини айтди. У Лайлодан озодликка чиққач, телефон қилишини сўраб, гўшакни қўйди.

Аммо у ортиқ қамоқда эмас эди. Лайло баҳорнинг гўзал тонглари-дан бирида дорга осилди».

Буларни ўқиб, тилинг сўз айтишга ожиз қолади. Энг оғири, буларнинг бадийий тўқималар эмаслигидир. 2001 йилдан кейин аёлларга оид ҳукмлар анча «инсонийлашди». Улар ортиқ тошбўрон қилиб ўлдирилмайди, осиб ўлдириладиган бўлди. Китобда келтирилган маълумотларга кўра ўлим жазосига ҳукм қилиниш арафасида турган аёллар 200-300 нафардан зиёддир!

«Ёлғонлар шаҳри»да «Фарида»нинг ҳикоясида бироз ёруғлик бор. Бу ёруғликнинг номи – Ватан!

Фарида бу кўрқинчли, зерикарли шаҳардан Лондонга кетди. Лондон бекиёс эди, ҳар томонлама. Эркинлик бор эди, таъқиблар йўқ. Аммо бу у билган Техрон эмас эди.

ўқиймиз: «Такси Вали Асрга бурилди. «Мерседес-Бенц» салони олдида икки киши қўй сўяётган эди. Фарида ойнани тушириб, бошини ташқарига чиқарди. У ортага қайтгач, ўзини бунчалар бахтли ҳис қилишини хаёл ҳам қилмаган эди. Фаридани Техроннинг тоғлари ўраган, мовий осмони ҳимояга олган, қуёшини тафти иситган, дарахтлари кучган, шабадаси эса юзларини силарди. Улар кузнинг сариқ ранги бўяган мева расталари, лимон, беҳи, хурмо, шовқин ва тартибсизлик, унинг бурнини қитиқлаган иссиқ кўмирда куяётган қўй гўшти иси, тут дарахтлари ва жасмин, қат-қат чанг, фургонлар овози, йўл четида кучук болаларини сотаётган киши олдида ўтдилар... Шарбат расталари, тилла дўконлар, қадимий бозорлар, ер ости йўлаклари, муҳташам уйларнинг кўк кошинлари ва яширин боғлар...»

Азизлар, бу китобни ўқинг, оламга кенгроқ нигоҳ ташлайсиз, қалбингизни шукроналик ҳислари ҳам тўлдирса, ажаб эмас.

Инобат ИБРОҲИМОВА,
«Vatanparvar»

ЎҚУВЛАРДАГИ ТАЖРИБА

ЁШ МУТАХАССИСЛАР МАЛАКА ОШИРДИ

Мамлакатимизда қонун устуворлигини таъминлашда касб маҳорати ва билим савияси юқори бўлган кадрлар муҳим ўрин тутди. Шу боисдан ҳам прокуратура органлари ходимларининг доимий равишда ўз устида ишлаши, изланиши, шахсий масъулият, жавобгарлик, ташаббускорлик ва ташкилотчилик жиҳатларини шакллантириши долзарб аҳамият касб этади. Бу борада Республика Ҳарбий прокуратураси томонидан тизимли равишда чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Ҳарбий прокуратура органларида хизмат қилаётган ёш мутахассислар иштирокида ўтказилган икки кунлик ўқув-амалий семинар фикримишнинг исботидир.

«Халққа хизмат – энг олий саодат» номи семинар доирасида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Қонунчилик палатаси, Бош прокуратуранинг тегишли бошқарма ва бўлимлари, Республика Ҳарбий суди, Ички ишлар вазирлиги Тергов департаменти ва экспертиза-криминалистика бош маркази ҳамда

Мудофаа вазирлигининг тажрибали мутахассислари иштирок этди.

Маърузаларда қонунчиликка киритилган охирги ўзгартириш ва қўшимчалар, янги қабул қилинган қонун ҳужжатлари мазмун-моҳияти, юртимизда амалга оширилаётган ислохотлар жараёнида прокуратура органлари ходимлари олдида турган масъулиятли вазибалар, мурожаатлар билан ишлашда алоҳида эътибор

қаратиш лозим бўлган масалалар, тегишли ҳужжатлар билан ишлаш тартиби ва унга қўйиладиган талаблар хусусида сўз борди.

Семинарда Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Х. Сулаймонова номидаги Республика суд экспертизаси маркази экспертлари томонидан амалий машғулотлар ҳам олиб борилди.

Интерфаол машғулотлар ниҳоясида ёш мутахассислар соҳага оид амалий ва назарий синовлардан ўтди.

– Ўқув жараёни сермазмун бўлди, – дейди адлия лейтенанти Шоилхон Шоакбаров. – Соҳанинг билимдони бўлган тажрибали мутахассислардан чуқур билим олдик, ҳар томонлама малака ва маҳоратимизни оширдик. Эндиликда олган назарий билим ва амалий кўникмаларимизни бундан кейинги хизмат фаолиятимизга татбиқ қилиб, зиммамизга юклатилган вазифаларни сифатли ва самарали адо этамиз.

Майор Гулнора ҲОЖИМУРОВА.
Адлия майори Гулчеҳра ТУРСУНОВА

ИЖТИМОЙ ҲИМОЯ

САЙЁР ҚАБУЛ

АМАЛИЙ ЁРДАМ
КЎРСАТИЛМОҚДА

Наманган ҳарбий прокуратураси ҳамда Поп туманида жойлашган ҳарбий қисм ҳарбий хизматчилари билан ҳамкорликда «Обод маҳалла» дастури бўйича Наманган шаҳридаги «Бунёдкор» маҳалла фуқаролар йиғинида ижтимоий ҳимояга муҳтож оилаларнинг шароитлари ўрганилиб, уларга амалий ёрдам кўрсатилмоқда.

Хусусан, Мустақиллик кўчаси 10-уйда яшовчи фуқаро Ш. Ҳошимовнинг хонадонини девор билан ўраш, Саховат кўчаси 92-уйда яшовчи фуқаро О. Турғунбоевнинг яшаш хонадонига ошхона, Мустақилликнинг 10 йиллиги кўчаси 176-уйда яшовчи фуқаро М. Инамовнинг яшаш хонадонини таъмирлаш ва қурилиш ишларида амалий ёрдам кўрсатилмоқда.

Келгусида вилоятнинг бошқа маҳаллаларида ҳам ижтимоий ҳимояга муҳтож оилаларнинг яшаш шароитларини ўрганиш ва уларга амалий ёрдам кўрсатиш ҳамда фуқаролар бандлигини таъминлаб, камбағалликдан чиқариш режалаштирилган.

Адлия капитани Неъматжон ҒОФУРОВ,
Наманган ҳарбий прокурорининг ёрдамчиси

ИЖТИМОЙ ҚўЛЛАБ-
ҚУВВАТЛАНДИ

Ўзбекистон Республикасининг «Ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқлари тўғрисида»ги қонунда ногиронлиги бўлган шахсларни ижтимоий, моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилган.

Маъмур қонун ижросини таъминлаш мақсадида Андижон ҳарбий прокуратураси ташаббуси билан гарнизон ҳудудидаги ҳарбий қисм ва муассасаларда хизмат қилаётган ҳарбий хизматчилар, шунингдек, Қуролли Кучлар ишчи хизматчиларнинг ногиронлиги бўлган фарзандларини ижтимоий, моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш мақсадида сайёр қабул ўтказилди.

Қабулда ногиронлиги бўлган шахсларни ногиронлик аравачаси ҳамда эшитиш мосламалари билан таъминлаш, уй-шароитида ўқитишни ташкил қилиш, тиббий кўриқдан ўтказиш, моддий ёрдам бериш ва бошқа масалалар юзасидан мурожаатлари қабул қилинди.

Жумладан, қабул давомида сержант Ж. Сиддиқовга ҳарбий прокуратуранинг беғараз ёрдами сифатида оғир хасталикка чалинган турмуш ўртоғига ногиронлик аравачаси тақдим этилди.

Шунингдек, контракт бўйича ҳарбий хизматчи, оддий аскар О. Жонибековнинг вояга етмаган қизини тиббий кўриқлардан ўтказиб, жарроҳлик амалиётини ўтказиш учун ордер

берилишида амалий ёрдам сўраб қилган мурожаати бўйича вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси томонидан тиббий кўриқдан ўтказилиб, кўп тармоқли тиббиёт маркази кардиология бўлимига йўлланма берилиши таъминланди.

Контракт бўйича ҳарбий хизматчи, оддий аскар Н. Акбаровнинг ногирон фарзанди У.Тўлқинов турмуш қургани, келини ҳам ногирон экани, бир неча бор ўғлига уй-жой бериш масаласида ҳокимликка мурожаат қилса-да, ҳозирги кунга қадар ижобий ҳал қилинмаётганини билдирган. Ушбу мурожаат жойида ижобий ҳал этилиб, вилоят ҳокимлигида мавжуд имтиёзли кредит асосида уй олувчилар рўйхатида киритилиши таъминланди.

Шу каби жами 8 нафар ҳарбий хизматчи ва ишчи хизматчининг ногирон фарзандлари юзасидан кўп вақтлардан буён ечимини топмасдан келаётган муаммолари ҳал этилиши таъминланди.

Дилмурод ҲАМРОЕВ,
Андижон ҳарбий прокурори

ЙИГИТЛИК БУРЧИГА ИЧИЛДИ ҚАСАМ

Тошкент ҳарбий округига қарашли алоқачилар ҳарбий қисмида муддатли ҳарбий хизматчиларнинг тантанали равишда Ватанга қасамёд қабул қилиш маросими ўтказилди.

Тантаналарда она Ватан олдидаги йигитлик бурчини астойдил бажаришга бел боғлаган довурак ўғлонлар юртимиз мустақиллиги, унинг сарҳадлари, халқимизнинг тинчлиги ва осойишталигини ҳимоя қилиш, ҳар қандай машаққатли синов ва қийинчиликларда эл-юртнинг юксак ишончини оқлашга қасамёд қилдилар. Ушбу эсда қоларли жараёнда ҳар бир аскарга Президент совғаси сифатида «Темур тузуклари» ва «Ўзбекистон тарихи» китоблари тўхфа этилди.

Шундан сўнг тадбирнинг бадиий қисмига навбат берилди. Ҳарбий оркестр жўрлигида Ўзбекистон Республикаси давлат мадҳияси ижро этилди.

Подполковник Алимардон Шарафиддинов мудофаа вазири йўллаган табрикни ўқиб эшиттирди.

Муаллиф суратга олган

Шунингдек, шахсий таркибнинг Қуролли Кучлар сафига кириш учун йигитлик онтини ичгани муносабати билан Республика Маънавият ва маърифат маркази раҳбари ўринбосари, профессор Муҳаммаджон Қуронов, Ўзбекистон Журналистлар ижодий уюшмаси раиси Холмурод Салимов, Қуролли Кучлар Бош штаби бўлим бошлиғи подполковник Шерзод Исроилов, аскарларнинг ота-оналари номидан Наргиза Ўринбоева ва бошқалар кўзлари чақнаб турган юрт ўғлонларини самимий кўтлаб, муддатли ҳарбий хизмат мобайнида улкан зафарлар тилади.

– Термиз ахборот технологиялари ва туризм коллежини битирганман, – дейди сафларда мағрур

турган оддий аскар Жавоҳир Эркинов. – Соҳа бўйича шу вақтга қадар ўрганганларимиз билан бирга эндиликда ҳарбий билимларни пухта ўзлаштириб, юртимизнинг ҳар қарич тупроғини кўз қорачиғидек асраб-авайлаймиз. Ҳозиргина Ватан ҳимоясидек муқаддас бурчни бажаришга чоғланган сафдошларим билан халқимизга, Президентимизга содиқ бўлишга тантанали равишда қасамёд қабул қилдик. Бу ҳар бир йигит ҳаётидаги каби мен учун ҳам юксак мардлик, ватанпарварлик туйғуларига хос тарихий воқеа бўлиб қолади.

Д. РЎЗИҚУЛОВ

ОР-НОМУС ОНТИ

Жорий мавсумда миллий армиямиз сафларига муддатли ҳарбий хизматни ўташга чақирилган ўғлонларнинг тантанали Ватанга қасамёд қабул қилиш маросимлари Сурхондарё вилоятининг Денов, Жарқўрғон ва Термиз туманларида жойлашган ҳарбий қисмларда карантин қоидаларига риоя этилган ҳолда юқори савияда ўтказилди.

муассасалар ўртасида Бухоро гарнизонида ўтказилган спортнинг сузиш мусобақасида иштирок этиб, фахрли 1-ўринни эгаллаган оддий аскар Саидаббос Ғофуров округ кўшинлари қўмондонининг I даражали диплом ва медали билан тақдирланди.

Тантанали маросимда сўзга чиққанлар Ватан мардларига улкан муваффақият ва зафарлар тиладилар.

Хайробод гарнизони ҳарбий оркестри ва вилоятнинг таниқли санъаткорлари томонидан ташкил этилган концерт дастури барчага кўтаринки кайфият улашди.

III даражали сержант Акбар АҲМЕДОВ
Термиз гарнизони

Навоий вилоятидаги Мудофаа вазирлиги Тоифаланган объектларни қўриқлаш кўшинлари қўмондонлигига қарашли ҳарбий қисмда ҳам Ватанга қасамёд тадбири кўтаринки руҳда ўтказилди.

САДОҚАТ РАМЗИ

Тадбирда вилоят мудофаа ишлари бошқармаси ҳузуридаги Жамоатчилик кенгаши аъзолари, Ёшлар иттифоқи кенгаши мутахассислари, маданият бошқармаси вакиллари, давлат ва жамоат ташкилотлари ходимлари иштирок этди.

Сўзга чиққанлар Ватанга қасамёд қилган муддатли ҳарбий хизматчиларни ҳаётларидаги унутилмас кун билан самимий табриклаб, олдиларида турган масъулиятли ва шарафли бурчларига муваффақият тилашди.

Тадбир давомида Навоий вилоятининг Кармана тумани маданият бўлими ходимлари томонидан ташкил этилган концерт дастури кўнгилларни шодликка тўлдирди.

Подполковник Ў. ЖУМАМУРАТОВ

ЎЗГАЧА ҲАЯЖОН

Қуролли Кучлар академияси дала-ўқув майдони ҳудудида муддатли ҳарбий хизмат оддий аскарларининг Ватанга қасамёд қабул қилиш маросими ўтказилди.

Тантанали тадбирда Ўзбекистон Қаҳрамони, сенатор, Мудофаа вазирлиги ҳузуридаги Жамоатчилик кенгаши раиси Содиқжон Турдиев, Олий Мажлис Сенати Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси аъзоси Фарҳод Боқиев, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси ўринбосари Нодир Жонузок, Мудофаа вазирлиги фахрийлари иштирок этди.

– Тадбир ҳаяжони ўзгача бўлди, – дейди оддий аскар Абдулла Абдурасулов. – Сафдош дўстларим, командирларимиз қаршисида Ватанга қасамёд қабул қилдик. Зиммамга катта масъулиятни олганимни ва билдирилаётган катта ишончни ҳис қилдим. Орзиқиб кутганим амалга ошди.

Карантин қоидаларидан чекинмаган ҳолда ўтказилган тадбир самимий табриклар, байрамона куй-қўшиқларга, ҳарбий хизматчилар томонидан тайёрланган турли чиқишларга бой бўлди.

Подполковник Тўлқин ЖУМАНАЗАРОВ,
«Vatanparvar»

ЮКСАК ШАРАФ

Фарғона, Андижон ва Наманган вилоятларидаги ҳарбий қисм ва муассасаларда муддатли ҳарбий хизматчиларнинг Ватанга қасамёд қилиш маросими карантин қоидаларига риоя қилган ҳолда ўтказилди.

Кенг жамоатчилик вакиллари иштирокида ўтказилган тадбирда муддатли ҳарбий хизматчилар тантанали равишда Ватанга қасамёд қабул қилишди. Тадбир давомида қўл жанги кўргазмали чиқишлари ва концерт дастури намойиш этилди.

Шарқий ҳарбий округ
матбуот хизмати

ХОТИРА БОР ЭКАН, МИЛЛАТ БАРҲАЁТ

ТҮРТТА «ШОН-ШУҲРАТ»НИНГ СОҲИБИ

ЁХУД «ҚИЗИЛ ЮЛДУЗ» БЕРИЛМАГАН ҚАҲРАМОН

Уруш... Аслида жанг майдонига ҳеч ким орден ёки медаль учун кирмайди. Лекин бунинг ортида ор-номус, юрт тинчлиги турган бўлса, душманни янчмоққа шай ўғлонлар ҳаминиша топилади. Бугун биз фронтда ана шундай жасорат кўрсатган энг таниқли миномётчилардан бири ҳақида сўз юритмоқни лозим топдик. У урушда кўрсатган жасоратлари учун тўрт марта «Шон-шухрат» ордени билан мукофотланган Александр Иванович Величкодир.

ўтишдаги кўрсатган қаҳрамонлиги учун «Жасорат» медалига лойиқ кўрилди.

Шундан кейин у урушни Украина fronti таркибида 5-гвардия армиясининг 50-гвардия отиш полкида миномётчи вазифасида давом эттирди. 1944 йил 17 апрелда Днепр дарёсидан ўтиб, Варница қишлоғи (Новоаненск тумани, Молдавия) яқинидаги жангга киришда Величко

душман томонидан отилаётган ўқлар «ёмғири» остида миномёт экипажини ўқ-дорилар билан таъминлади. Эртаси куни ўз миномётдан душманнинг йирик калибрли пулемёти ва 20 нафар аскарини йўқ қилди.

Кўрсатган жонбозлиги ва мардлиги учун Харьков ўқчи дивизиясининг буйруғига асосан гвардия сержанти Величко III даражали «Шон-шухрат» ордени билан мукофотланади.

1945 йилнинг 16 январида Пилица дарёсидаги душманнинг мудофаасини ёриб ўтиш жанглирида миномёт бўлими командири Величко душманнинг 2 та ўқ отиш нуқтасини ва 7 нафар фашистни йўқ қилди ҳамда 5 нафарини асир олди. 21 январь куни Крейцбург (ҳозирги Ключборк, Польша) яқинида Величконинг миномёт экипажи душманнинг 2 та қарши ҳужумини йўққа чиқарди.

1945 йил 15 мартда Гирсдорф (Германия) қишлоғи шарқидаги жангга у душманнинг 2 та ўқ отиш нуқтасини миномётдан йўқ қилди. Ушбу қишлоқ учун жангга душманнинг қарши ҳужумларини қайтариб, учта пулемёт пунктини ва 11 нафар фашистни ер тшлатди. 18 март куни Розен станцияси учун жангга у душманнинг миномёт батареясининг кулини кўкка совурди.

У «Қизил юлдуз» ордени учун номзод бўлган эди. Аммо мукофотлар рўйхатида II даражали «Шон-шухрат» ордени билан тақдирланганлиги тўғрисида ҳеч қандай ёзув бўлмаганлиги сабабли (буйруқ ҳали имзоланмаган эди), бўлинма командири мукофот мақомини II даражали «Шон-шухрат» ордени билан ўзгартиради. Натижада Величко иккита II даражали «Шон-шухрат» ордени билан мукофотланади.

1945 йил 16 апрелда Мускау шаҳри ҳудудида душман мудофаасининг ёриб ўтиш пайтида Александр Величко душманнинг 2 нафар пулемёт пункти ва 7 та аскарини йўқ қилиб, унинг командирлигидаги миномёт экипажи биринчилардан бўлиб Нейсе дарёсидан ўтади ва асосий кучларнинг ўтишини таъминлади. Кейинги кун Вайсвассер шаҳри (Германия) учун жангга душманнинг 2 та пулемёт пунктини йўқ қилади.

СССР Олий Кенгаши Президиумининг 1945 йил 27 июндаги фармони билан Александр Иванович Величко кўмондонликнинг жанговар вазифаларини намунали бажаришдаги жасорати учун I даражали «Шон-шухрат» ордени билан тақдирланди.

«Шон-шухрат» ордениларидан ташқари, Величко I даражали «Ватан уруши» ордени билан мукофотланган ва бошқа кўплаб медалларга эга. 1950 йилда кичик офицер унвони билан захирага ўтказилади. Тошкент авиация техникумини тамомлаб, компрессор оператори лавозимида узоқ йиллар ишлади.

Величко Украинани фашист босқинчиларидан озод қилишдаги шахсий жасорати ва қаҳрамонлиги учун Ғалабанинг 65 йиллиги муносабати билан Украинанинг III даражали «Жасорат» ордени билан мукофотланди.

У умрининг сўнгги кунларига қадар Тошкентнинг Махмур маҳалласида яшади. Иккинчи жаҳон урушининг тўрт марта «Шон-шухрат» ордени билан тақдирланган Александр Иванович Величко 2019 йилнинг 1 октябрь куни 94 ёшида вафот этди.

«Ғалаба боғи» ёдгорлик мажмуасидаги «Шон-шараф» давлат музейининг иккинчи қава-тига кўтарилсангиз, Ўзбекистоннинг вилоятлар кесимида ғалабага кўшган ҳиссаси ёритилган жонли маълумотларни учратасиз. У ерда келтирилишича, Тошкентнинг 70 дан ортиқ ўғлони Иккинчи жаҳон уруши Қаҳрамони унвонига сазовор бўлишган бўлса, 19 нафар ватандошимиз эса «Шон-шухрат» орденининг тўлиқ номдорлари ҳисобланади. Музейда Александр Иванович Величкога тегишли бўлган орден ва медаллар, маълумотлар, фотосуратлар ҳам сақланмоқда. Шуни алоҳида қайд этиш жоизки, «Шон-шухрат» орденининг тўлиқ номдорлари Иккинчи жаҳон уруши қаҳрамонлари даражасига тенглаштирилган.

Шерзод ШАРИПОВ,
«Vatanparvar»

ЭЪЗОЗ

101 Ёшли хоразмлик қўшназар ота

Фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг бу йил 76 баҳорини қарши оламиз. Кино ва ҳужжатли фильмларда ўша машъум урушнинг даҳшатларини кўрган бўлсак-да, уруш жанггоҳларида Ватан озодлиги, келажаги учун курашган инсонларнинг кўрган-кечирганларини ҳеч қачон кўра олмаймиз, кўрмайлик ҳам.

Бугун Иккинчи жаҳон урушида қатнашган юртдошларимизнинг сафи анчага камайган. Орамизда умргузаронлик қилаётганлари ҳам бир асрга тенглашмоқда.

Хоразм вилоятининг Хонқа туманидаги Қорақош қишлоғи аҳли урушни кўрган Қўшназар ота Раҳимовни улуғлаб, у кишини доим қадрлаб келади, унинг уйдан меҳмонларнинг кети узилмайди. Бу сафар отахоннинг ҳолидан хабар олиш учун Шимоли-ғарбий ҳарбий округ қўшинлари кўмондонлиги, фахрийлар ва бир гуруҳ жамоатчилик вакиллари ҳарбий оркестр садолари остида меҳмон бўлишди.

1943 йилнинг январь ойида урушга отланган Қўшназар бобо бу уруш даҳшатлари ҳақида ҳали ҳеч нимани билмайдиган ўспирин эди. Ўқчилар полкида хизматни бошлаган Қўшназар тез орада ҳарбий тайёргарликдан ўтиб, дастлаб Украина, кейинчалик Москва остоналаридаги жангларда қаҳрамонлик кўрсатди. Шундай қилиб бугун 101 ёшни қарши олган уруш қатнашчи-

си хизмат қилган полк Руминия, Чехословакия ва ҳатто Берлинга етиб борди. Уруш даврида отахон уч маротаба душман снарядларидан яраланиб, даволанади ва яна фронтга қайтади.

1945 йилнинг декабрида урушдан қайтган отахон колхозда ишлади. Шу йиллар давомида Нуржон ая билан беш нафар фарзандни вояга етказиб, уларни камол топтирди. 2005 йилда Нуржон ая ҳам оламдан ўтади. Уйи ёнида Нукус гарнизони ҳарбий оркестри томонидан ижро этилаётган уруш йилларидаги куй ва қўшиқларни эшитиб, отахоннинг дили ёришди.

Шу пайт ташқарида деярли бутун маҳалла аҳли йиғилиб, оркестрнинг жозибатор ижодини тинглашарди, болажонлар рақсга тушиб қувнашарди. Қўшназар отага ва маҳалла нуронийларига оркестр қаршисидан жой қилиб берилди. Куй ва наволар дилларни яйратиб, йиғилганларга олам-олам шодлик улашди.

Шимоли-ғарбий ҳарбий округ матбуот хизмати

УНУТИЛМАС ЖАСОРАТ

Поезд филдираклари бир маромда тақиллайди, эшелон Ғарбга – жанг майдонлари сари ошиқади. Тўғрироғи, жангчилар ошиқишяпти. Эшелон эса, атайлаб қилгандек, юки оғир арава сингари имиллайди, дуч келган жойда соатлаб туриб қолади. Узундан-узоқ туюладиган бундай дақиқаларда нималар ҳақида ўйлайди киши.

Мадамин ҳам шу тобда ўйи, жонажон қишлоғи – Хонабодни кўз олдига келтирди. Отаси ҳойнахой, пахта пунктида ярим тунгача қолиб кетса керак. Онаси-чи? Одатдагидек кўзёшини шашқатор оқизиб, тандирга ўт қалаётгандир. Уруш аллақачон бу оилага қора кўланкасини ташлаб ўтган. Мадаминнинг акаси Ҳайдар Сталинград остоналаридаги жангларда мардлар ҳалок бўлди. Подмоскovieнинг Биково шаҳарчасидаги ўқув полкида ҳарбий машғулотлар қизигандан қизиб борар эди. Тенгдошлари учун ўта оғир туюлаётган бу тўғиз машқлар Мадаминга ёқарди. Ўзбек деҳқон оиласида ўсиб-улғайган йигитлар бундай машаққатларга, турмуш икир-чикирларига барвақт кўникишади. Мадамин 4-синфдаёқ «ўқитувчи»лик қила бошлаган. Колхозчи хотин-қизларга, пахта пункти ишчиларига савод ўргата бошлади.

7-синфдалигида қишлоқ советида ўриндошлик асосида котиблик қилди. 8-синфга ўтиб, бухгалтерга ёрдамчи бўлди. Муаллимлик истеъдоди жангда ҳам асқатди – янги келган юртдошларига оғир ҳарбий хизматга тезроқ кўникишларига кўмаклашди. Ўзи эса доимо фронтнинг олдинги қисмига интиларди. Бироқ уни машғулотлар пайтидаги энг яхши жангчи сифатида Подольскдаги мерганлар курсига юборишади. Бу янгилик Мадаминни руҳлантирди. Ахир мерганларнинг ўрни фронт орти эмас, балки жанг майдонларида...

«ҒАРБГА» ДЕЯ БУЙРУҚ БЕРИЛДИ

Жасорат ва мардлиги учун

Қадди-қомати келишган, барваста йигитни завқ билан кўздан кечирган полковник чарм сумкасида бир varaқ қоғоз олиб, ўқий бошлади:

– 1944 йилнинг 17 декабрида Поллепи қишлоғининг шимолида фронт ортида қуролланган тўдани йўқотиш жанговар гуруҳи таркибида ҳаракат қилган Мадамин Ҳасанов беназир ботирлик, мардлик ва жасорат кўрсатди: кун бўйи бир неча марта юз берган қуролли тўқнашувлар чоғида тўрт безорини ер тишлатди, бирини асир туширди. Ўртоқ Ҳасанов тинимсиз ўт очиб, олдинга интилишга уринган душманга йўл бермади ва бу билан бўлинмаларни жанговар тартибда келтиришга имкон берди. Қўмондонликнинг жанговар топшириғини намунали бажаргани ва жасорат ҳамда мардлик кўрсатгани учун курсант – қизил армиячи Ҳасанов «Жасурлиги учун» медали билан мукофотланди.

1944 йилнинг баҳори совуқ келди, айниқса, кечалари совуқ «қутурарди». Аскарларнинг пиймалари остида қор ғирчиллайди. Дарахтлар совуқдан қарсиллайди. Ой ёғдусида ўрмон янада гўзаллашади. Аммо бу ҳолат жангчиларни қувонтириш ўрнига ташвишга солар эди, чунки ҳамма нарса худди кафтдагидек кўзга яққол ташланиб, ҳар қанча эҳтиёт бўлсанг

ҳам, ниқоблансанг ҳам душман кўздан яширинишнинг иложи йўқ эди. Иккита пулемётли бўлинма билан мустаҳкамланган взвод дозорга йўл олди.

Қўмондонликнинг маълумотига қараганда, бу мавзегга безори тўда ин қурган. Улар тун ярмидан оғанда ибодатхона ёнида тўпланишди. Командир аскарларга яна бир бор қисқа йўл-йўриқ берди. Взвод қишлоқдан чиқиб, ўрмон ичкарасига кирди. Аскарлар узун занжир шаклида ёйилиб, ҳаракат қила бошлади. Ҳасановнинг разведкачилари анча олдинлаб кетишди. Мадамин қалпоғини пешонасигача бостириб олган. Разведкачилар унсиз қадам ташлашади, дарахт шохларини шитирлатмасликка ҳаракат қилишади. Қанча эҳтиёт бўлмасин, бари бир душман говига дуч келишди. Ҳасанов белидаги гранаталарнинг бирини шахт билан душманлар оёғи остига улоқтирди. Кучли портлашдан атрофларга келди. Икки безори қулади. Қолганлари разведкачиларга ташландилар. Қўл жанги бошланди. Ҳасанов яна бир рақибини ағдарди-да, улардан бирининг жасадини пана қилиб автоматдан ўқ ёғдира кетди. Аммо шериклари жим. Қани улар? Нимага отишмаяпти? Ҳеч нарсани тушунмай, якка ўзи жангни давом эттирди. Кейин билса, икки разведкачи тўқнашув

бошлангандаёқ ҳалок бўлишган экан, учинчи разведкачи эса оғир яраланганлиги сабабли ёрдам беролмай қолибди...

Уруш уруш-да, ахир озмунча шундай дахшатли кунларни бошдан кечирдим. Лекин ёш бўлишига қарамай, ўлимнинг кўзига тик боқди. 1945 йил май ойи ҳам етиб келди. Буюк ғалаба тантаналари бутун мамлакатни қамраб олди. Халқ қаҳрамонларини кенг қулоч очиб қутиб олди. Кунлар ўтди. Кутузов орденли 220-чегарачи полкнинг катта сержанти Мадамин Ҳасанов махсус курсда ўқирди. Ёз охирларида ўқиш тугади. Москвадан ташриф буюрган генерал-лейтенант Романов битирувчиларни қизгин табриклади.

Хуллас, орадан бир йил ўтиб, Мадамин фронтдан биринчилардан бўлиб, ўз қишлоғига, ота-онаси ёнига, уйига қайтди...

Бир сўз билан айтганда, Мадамин Ҳасановнинг ва қолаверса, ғалабага шонли ҳисса қўшиб, инсониятни фашизм балосидан халос этиш йўлида жонини қурбон қилган ота-боболаримизнинг муқаддас хотиралари олдида бош эгиб, таъзим қиламиз. Уларнинг ёди халқ хотирасида абадийдир.

Сурайёхон ТАШЕВА,
Қуролли Кучлар давлат музейи илмий ходими

БУКИЛМАС ИРОДА

ҒАЛАБАГА ҲИССА ҚЎШГАН 18 ЁШЛИ ҲАМШИРА

Тошкент шаҳрининг Чилонзор туманида истиқомат қилаётган Антонина Васильевна Коломынцева хонадонига Мудофаа вазирлиги Тарбиявий ва мафкуравий ишлар бош бошқармаси офицерлари, Маънавият ва маърифат маркази, туман мудофаа ишлари бўлими вакиллари, тиббиёт ходимлари ташриф буюрди.

Хонадонга киришимиз билан бизни мунаввар чехрали, кўксига орден ва медаллар порлаб турган 95 ёшли қаҳрамонимиз қутиб олди.

– 1926 йилда Ғарбий Қозоғистоннинг Семиглавый Мар станцияси яқинида туғилганман, – деб ҳикоя қилади Антонина Васильевна. – 1941 йил ёзида бизнинг станция орқали ўрта осиеликлар бўлган кўплаб поезд эшелонлари фронтга йўл олди. Шу жумладан, отам ҳам. Аммо тез орада отамнинг бедарак йўқолганлиги тўғрисида хабар келди. Мен 18 ёшга тўлганимдан сўнг, отамнинг

ўрнини эгаллаб, ғалабага ҳисса қўшиш ниятида ўз хоҳишимга кўра катта ҳарбий фельдшер сифатида алоҳида ташкил этилган автосанитар ротада фронтга кетганман.

Шу тариқа Антонина Коломынцева 1944 йилдан бошлаб Биринчи Беларусь fronti бўйлаб ҳарбий тез ёрдам поездида хизмат қилади. У жанг майдонида қанчадан қанча ярадорларга тиббий хизмат кўрсатди, қон йўқотган аскарларга донор сифатида ёрдам берди.

Ғалабани Львовда қутиб олган Антонина Коломынцева 24 июнь куни Москвадаги Ғалаба парадига етиб келади. Шундан сўнг тез ёрдам поезди таркибида ёш ҳамшира Коломынцева Узоқ Шарққа жўнаб кетди ҳамда Манжурия операцияси ва Квантун армиясининг мағлуб этилишида иштирок этди.

Совет қўшинларининг чекланган контингенти Афғонистонга олиб кирилганда, ҳарбий ҳамширанинг тажрибаси яна фойдали бўлди. У яна яраланганларни даволади, ҳарбий лагерлардан қайтган аскарларга ёрдам берди.

– Урушдан олдин расмом бўлишни орзу қилардим, ҳатто ота-онам мени цирк мактабига бермоқчи эди. Аммо ёвуз уруш ҳамма орзу-ниятимни ўзгартириб юборди, – дея хотирлайди қаҳрамонимиз. – 1946 йилдан буён тинч ва қуёшли Тошкентда истиқомат қиламан. Ҳозирда уч нафар фарзандни вояга етказиб, етти набира ва ўн нафар чеваранинг ардоғидаман.

Антонина Коломынцева «Ватан уруши» ордени, «Кёнигсбергни қўлга киритгани учун» медали ва кўплаб юбилей медаллари билан тақдирланган.

Мазмунли суҳбат давомида уруш йилларидаги куй ва қўшиқлар ижро қилинди, онахон тиббий кўрикдан ўтказилди.

Катта лейтенант Ўқтам ОЧИЛОВ,
Мудофаа вазирлиги Тарбиявий ва мафкуравий ишлар бош бошқармаси катта офицери

ҲАРБИЙ-ИЛМИЙ ПЕДАГОГ КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШНИНГ ЎЗИГА ХОСЛИГИ

Давлатимиз раҳбарияти талабларини бажариш ҳамда юқори малакали илмий ва илмий-педагог кадрларни аттестациялаш ва тайёрлаш тизимини такомиллаштириш мақсадида Ўзбекистонда олий таълимдан кейинги таълим йўналишида илмий мутахассислар тайёрланишида, жумладан, ҳарбий соҳада мақсадли ва кенг қўламдаги ишлар амалга оширилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари академиясининг ҳам олий таълимдан кейинги таълим тизимининг дастлабки шаклланиши ҳақида қисқача тўхталиб ўтиш мақсадга мувофиқдир.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2010 йил 2 ноябрдаги «Юқори малакали илмий ва илмий педагог кадрларни тайёрлаш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ ҳамда келгусида юқори малакали илмий ва илмий педагог кадрларни тайёрлаш тизимини такомиллаштириш, иқтидорли ёшларни илмий фаолиятга

жалб этиш, ижодий ва интеллектуал салоҳиятларини намоён қилиш учун қулай шарт-шароитлар яратиш мақсадида 2010 йил 10 ноябрдан бошлаб республиканинг олий таълим ва илмий-тадқиқот муассасаларида аспирантуранинг ўрнига олий таълимдан кейинги таълимни янгиланган тизими, яъни 3 йилга мўлжалланган стажёр тадқиқотчи-изланувчи институти ҳамда докторантуранинг ўрнига – 2-3 йилга таҳсил олишга мўлжалланган, хусусан, тадқиқот соҳасидан келиб чиққан ҳолда катта илмий ходим-тадқиқотчи институти жорий этилди.

Мазкур ҳужжатнинг талабларини инобатга олган ҳолда академияда «Ҳарбий стажёр тадқиқотчи-изланувчи (адъюнктура) бўлими тўғрисида»ги низом ишлаб чиқилиб, бунда изланувчилик йўналишида юқори малакали ҳарбий мутахассисларни тайёрлашнинг мақсад ва вазибалари белгиланди.

Академиянинг адъюнктура бўлими номланиши катта илмий ходим-изланувчи бўлимига ўзгартирилди ҳамда «Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари академиясининг катта илмий ходим-изланувчи институти тўғрисидаги низом»и ишлаб чиқилди.

Сўнгги йилларда ҳарбий хизматчилар томонидан илмга бўлган қизиқиш тобора ортиб бормоқда, бунга яққол мисол мустақил изланувчи сифатида илмий иш билан шуғулланиш истагини билдирганлар сони 2015 йилдан 2017 йилгача 6 баробар, 2017 йилдан 2020 йилгача эса 4 баробар ошганини эътироф этиш жоиз.

Умумий ҳулоса қилиб айтганда, 2015 йилдан ҳозирги вақтга қадар

мустақил изланувчиларнинг сони 22 баробарга ошган, бу эса албатта илмий изланишларга талабгорлар томонидан қизиқиш ортганини кўрсатмоқда.

2020 йил 6 ноябрда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 696-сонли қарори эълон қилинганлиги сабабли 2021 йил 12 февралда мудофаа вазирининг тегишли буйруғи ишлаб чиқилди ва ҳозирги кунда унинг талаблари амалиётда қўлланилмоқда.

Ҳулоса қилиб қуйидагиларни таъкидлаш жоизки, академияда юқори малакали илмий ва илмий педагог кадрларни тайёрлаш самарали тизимини шакллантириш ва ривожлантириш истиқболда Қуролли Кучлар, жумладан, Мудофаа вазирлиги тизимида миллий ҳарбий-илмий мактабни яратишга ҳамда мамлакатимиз мудофаа салоҳиятини мустаҳкамлашга имкон яратади.

**Б. АҲМАДЖОНОВ,
Ў. МАҲМУДОВ,**

Қуролли Кучлар академияси

КЕЛАЖАГИМИЗ ЭГАЛАРИ

МАКТАБГА МУДОФАА ВАЗИРЛИГИ БАЙРОҒИ ТОПШИРИЛДИ

Урганч шаҳридаги 16-умумтаълим мактаби Шимоли-ғарбий ҳарбий округ қўмондонлиги қарамоғига олинди ва шу муносабат билан таълим даргоҳида тантанали тадбир бўлиб ўтди.

Унда Шимоли-ғарбий ҳарбий округ қўшинлари қўмондони полковник Фарҳоджон Шерматов, Урганч шаҳар ҳокими Ойбек Холбоев, вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи Ҳамро Бектемиров, вилоят мудофаа ишлари бошқармаси ҳамда туман бўлимлари вакиллари, таянч мактаблари сифатида танланган мактабларнинг директорлари, чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик фани ўқитувчилари, ҳарбий хизматчилар ва ўқувчи ёшлар иштирок этди.

Тадбир давомида қўмондон ушбу мактабни эндиликда ҳарбийлар оталиққа олганининг рамзий маъноси сифатида директорга тантанали тарзда Мудофаа вазирлигининг байроғини топширди.

Шундан кейин меҳмонлар мактабда ўқувчиларнинг сифатли таълим-тарбия олиши, маънан ва жисмонан товланиши учун яратилган шароитлар билан яқиндан танишди. Мактабда ўқувчиларнинг жисмоний тайёргарлик ва спорт билан шуғулланиши учун мавжуд ўқув-моддий база туфайли бу таълим даргоҳидан жуда кўп спортчилар етишиб, шаҳар, вилоят, республика биринчиликларида совринли ўринларни қўлга киритишмоқда.

Шимоли-ғарбий ҳарбий округ қўшинлари қўмондонлиги ҳамда вилоят мудофаа ишлари бошқармаси кўмаги билан мактабнинг чақирувга қадар бошланғич тайёргарлик фани ўқув синфи талабларга мос тарзда жиҳозланиб, барча қулайликлар яратилди. Ёшларни спортга кенг жалб этиш ҳамда юртимизда оммалашиб бораётган кўча спортини тарғиб қилиш мақсадида мактаб

ҳовлисида «Workout» майдончаси яратилди. Шу билан бирга, мактабда ўқувчиларнинг мерганлик маҳоратини ошириш ва ҳарбий-спорт мусобақаларига тайёрлаш мақсадида пневматик милтиқдан ўқ отишга мўлжалланган тир барпо этилди.

Тадбир давомида иштирокчилар билан семинар машғулоти ўтказилди. Нукус гарнизони ҳарбий оркестри томонидан куйланган куй ва қўшиқлар, ўқувчи ёшларнинг кўرғазмали чиқишлари барчага байрамона кайфият бағишлади.

Урганч гарнизонидаги ҳарбий бўлинмалар, вилоят мудофаа ишлари бошқармаси ҳузурдаги Ёшларни ҳарбий-техник мутахассисликлар бўйича тайёрлаш маркази ҳамда Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотининг Хоразм вилояти бошқармаси томонидан ташкил этилган қурол-аслаҳа, спорт ва ҳарбий техникалар кўрғазмаси ёшларда ҳарбийликка, техник ва амалий спорт турларига бўлган қизиқишни янада оширди.

Майор Тимур НАРЗИЕВ

ЎЗГИ БИАТЛОН

Ўзбекистон Республикаси мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкilotи Тошкент вилояти кенгаши тасарруфидаги Чирчиқ шаҳрида жойлашган спорт мажмуасида ёзги биатлон спорти бўйича мамлакат чемпионати ўтказилди.

Тўрт кун давом этган мусобақада Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятлардаги мактаб, лицей ва коллежда ўқиётган йигит-қизлардан иборат терма жамоалар учта шарт асосида ўзаро беллашди. Иштирокчиларнинг спринт, пасьют ва индивидуал пойга йўналишлари бўйича қайд этган натижаларини Республика техник ва амалий спорт турлари марказининг малакали мураббийларидан иборат ҳакамлар ҳайъати шаффоф ва холисона баҳолаб борди.

– Мусобақа давомида ўғил болалар 17 минг, қизлар 14 минг метр масофага югуриб, ўқ отиш бўйича ўз билими, кучи ва маҳоратларини синади, – дейди чемпионат бош қотиби ва ҳаками Жаҳонгир Замонов. – Спринт баҳсида спортчилар бир марта ётган ҳолда, бир марта тик туриб ўқ отиш машқларини бажаради. Ҳар бир тегмаган ўқи учун иштирокчилар жарима масофасини айланиб югуриши керак. Югуриш масофаси учун бир кун аввал маррага энг олдин келган спортчи қайд этган дақиқа ва сонияларга қараб старт олишади.

Якуний натижаларга кўра, яққалик баҳслар бўйича индивидуал пойга йўналишида жиззахлик Дониёр Жўраев ва Маржона Аҳадовага тенг келадигани топилмади. Спринт баҳсида андижонлик Даврон Ашуров ва Севинч Нишонбоева 1-ўринни

эгаллади. Тошкент вилоятидан Сардор Ҳусанов ва фарғоналик Дилрабо Абдуқодировага эса пасьют шarti ғолиблиги насиб этди.

Умумжамоа ҳисобида 1-ўринни мезбон жамоа кўлга киритди. Бухоро ва Фарғона терма жамоалари шохсупанинг иккинчи ва учинчи поғоналарини эгаллади. Ёзги биатлон спортчиларини тантанали тақдирлаш маросимида Қуролли Кучлар Марказий ашула ва рақс ансамбли дилтортар куй-қўшиқлари билан қалбларни хушнуд этди. Ўсмирлар ўртаси-

даги Ўзбекистон чемпионати ғолиб ва совриндорларига «Ватанпарвар» ташкilotининг диплом ва эсдалик совғалари тантанали тарзда топширилди.

Спорт ва оммавий жисмоний тарбия тadbirlарининг 2021 йилги календарь режасига асосан ташкил этилган мазкур беллашув ғолиблари юрти-миздаги олий таълим муассасаларига ҳеч қандай имтиҳонларсиз ўқишга кириш ҳуқуқини берувчи лицензияга эга бўлди.

Лейтенант Дилшод РЎЗИҚУЛОВ

УЧ АВЛОД УЧРАШУВИ

МАРКАЗГА УРУШ ФАХРИЙСИ ТАШРИФ БУЮРДИ

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари Кичик мутахассисларни тайёрлаш марказига Иккинчи жаҳон уруши фахрийсининг ташриф буюриши муносабати билан «Уч авлод учрашуви» ўтказилди.

Тадбирда Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси Очил бобо Жабборов ва фахрийлар кенгаши аъзолари ҳамда бир гуруҳ ўқувчилар, курсантлар иштирок этди. Сўхбат давомида сўзга чиққан фахрийлар ҳарбий хизмат фаолияти давомида эришган ютуқлари, ҳаётий тажрибалари ва қизиқарли воқеаларни ўқувчиларга сўзлаб беришди.

1923 йилда туғилган ургутлик Очил бобо Жаб-

боров 1943–1945 йилларда фашистларга қарши курашиб, мардонавор жанг қилган. Урушдан сўнг ўқитувчиларни тайёрлаш курсида ўқиб, оддий ўқитувчиликдан мактаб директоригача бўлган йўлни босиб ўтган.

– Уруш деган сўзни эшитсам, ич-ичимдан титроқ босади, – дейди Очил бобо Жабборов. – Фронгдаги ҳаётни эслашнинг ўзи бир азоб. У кунлар бошқа такорланмасин, дея дуодаман. Тинч ва фаровон ҳаётимиз бардавом бўлсин. Шундай юртда Ватан химоячиси бўлиш шараф. Сизларга ҳавасим келади. Аммо зиммангиздаги масъулиятли юкни бир зум унутманг. Ҳаним учун сония кифоя қилади. Вазифангизни сидқидилдан адо этиб, шарафли касбнинг муносиб эгалари бўлиб юринг. Бизга давлатимиз томонидан муносиб эътибор, ғамхўрлик кўрсатилмоқда. Президентимиз раҳбарлигида берилётган имтиёзлардан мамнунмиз. Доим эъзоз ва эътибордамиз. Бундан ортиғи бўлмайди. Юртимиз тинч, осмонимиз мусаффо бўлсин!

Контракт бўйича ҳарбий хизматчи, оддий аскар Хайрулло ЎЛМАСОВ, марказ пресс-атташеси

ЁШ МЕРГАНЛАР

«Ватанпарвар» ташкilotи Сурхондарё вилояти кенгаши томонидан карантин қоидаларига риоя этилган ҳолда, кенгаш тизимидаги ташкilotлар базасида Жанубий оператив кўмондонлиги бошлиғи кубоги учун вилоятдаги умумтаълим мактабларининг юқори синф ўқувчилари ўртасида икки босқичли «Ёш мерганлар» мусобақасининг вилоят босқичи ўтказилди.

КУБОК ЭГАЛАРИ АНИҚЛАНДИ

Жанубий оператив кўмондонлик билан ҳамкорликда «Ватанпарвар» ташкilotининг Термиз автомобиль мактаби, Жарқўрғон, Қумқўрғон, Шўрчи, Денов, Сарийосиё ва Узун туманлари ўқув-спорт техника клубларида бўлиб ўтган биринчи босқич мусобақаларида вилоятдаги умумтаълим мактабларидан жами 2 000 га яқин юқори синф ўқувчиси иштирок этди.

Вилоят босқичига йўлланмани кўлга киритганлар вилоят

техник ва амалий спорт турлари марказида ўтказилган мусобақаларда яқка тартибда беллашишди.

Якуний натижаларга кўра, ўғил болалар ўртасида фахрли 1-ўринни Денов туманининг 75-умумтаълим мактаби ўқувчиси Сарбонали Бўриев, 2-ўринни Қумқўрғон туманининг 1-умумтаълим мактаби ўқувчиси Иброҳим Нормуродов, 3-ўринни Термиз шаҳрининг 9-умумтаълим мактаби ўқувчиси Диёрбек Донаев; қизлар ўртасида эса 1-ўринни Денов туманининг 26-умумтаълим мактаби ўқувчиси Дилрабо Абдумўминова, 2-ўринни Қумқўрғон туманининг 1-умумтаълим мактаби ўқувчиси Камола Чориева, 3-ўринни Денов туманининг 74-умумтаълим мактаби ўқувчиси Фазилат Абдурахмонова эгаллади.

Энг юқори натижа билан Денов туманидаги 75-умумтаълим мактабининг ўқувчилари Жанубий оператив кўмондонлиги кубогини кўлга киритишди.

Ғолиб бўлган ўқувчи-ёшлар Жанубий оператив кўмондонлигининг диплом ва эсдалик совғалари билан тақдирланди. Тадбир давомида саҳнавий чиқишлар, ватанпарварлик руҳида ва уруш давридаги куй-қўшиқлар иштирокчиларнинг қалбига қувонч олиб кирди.

Хулқар ЁРМАТОВА,
«Ватанпарвар»
ташкilotи Сурхондарё
вилояти кенгаши
бош мутахассиси

ДУНЁ ЎЗБЕК БОКСИНИ ТАН ОЛМОҚДА

Россиянинг Санкт-Петербург шаҳрида бокс бўйича «Губернатор кубоги» мусобақаси бўлиб ўтди. Унда қатнашган чарм қўлқоп усталаримизнинг 6 нафари, жумладан Мудофаа вазирлиги Олий спорт натижаларини ривожлантириш маркази (MVSM) вакили Миразизбек Мирзахалилов ҳам совриндор бўлди. Польшанинг Кельце шаҳрида ўтказилган ёшлар ўртасидаги жаҳон чемпионатида ҳам боксчиларимиз шоҳсупага кўтарилди.

Эндиликда жаҳон спорт матбуоти, бокс мутахассислари ва мухлислар юртимиз боксига алоҳида эътибор қаратиб, халқаро майдондаги келгуси мавқеига ҳам юқори баҳо бермоқда. Мураббийлар эса муҳим турнирлар олдида ўз боксчиларини айнан бизнинг чарм қўлқоп усталаримизнинг услубларига қарши ҳозирлашга киришмоқдаки, бунга вакилларимизнинг сўнгги вақтда деярли барча муҳим турнирларда муваффақият қозониши, бугунги кундаги зафарли одимлари сабаб бўлмоқда. Бундан Санкт-Петербург шаҳрида ўтказилган халқаро мусобақа ва Кельце шаҳри мезбонлик қилган ёшлар ўртасидаги жаҳон чемпионати ҳам холи бўлмади.

Бокс бўйича етакчи 15 мамлакат вакиллари иштирокида Санкт-Петербург шаҳрида ўтказилган анъанавий «Губернатор кубоги» халқаро мусобақасида эркаклар терма жамоамиз тўлиқ таркибда ва асосан «Токио – 2020» Олимпия ўйинларида иштирок этадиган боксчилари билан қатнашди ва яқунда уларнинг олти нафари совриндор бўлди. Жумладан, -57 кг вазн тоифасида рингга чиққан MVSM вакили Миразизбек Мирзахалилов барча рақибларини катта устунлик билан мағлубиятга учратди. Ярим финалда таиландлик Дача Бутдигега ҳеч қандай имконият қолдирмаган MVSM вакили финалда россиялик Дмитрий Спивакни ҳам 5:0 ҳисобида мағлуб этиб, ғолибликка эришди. Шунингдек, ҳамюртларимиз Нодиржон Мирзахмедов (-49 кг) ва Шаҳобиддин Зоиров (-52 кг) ҳам барча жангларида ғалаба қозониб, халқаро турнирнинг олтин медалини қўлга киритишди.

Энг оғир (+91 кг) вазн тоифаси бўйича финал жанги доим мутахассислару мухлислар эътиборида бўлган. Санкт-Петербургдаги турнир ҳам бундан мустасно бўлмади ва финал жанги айнан бизнинг боксчимиз иштирокида кечди – Баҳодир Жалолов россиялик Иван Верясовни нокаутга учратиб, турнирда чиройли яқун ясади. Баҳодир бундан олдин россиялик Артём Фёдоровни ҳам биринчи раунддаёқ кетма-кет аниқ ва тезкор зарбалари билан нокаутга учратганди.

Ўз вазн тоифаси бўйича фақат финал жангида рақибига имкониятни бой берган боксчимиз Абду-малик Халаков (-60 кг) халқаро турнирнинг кумуш, ярим финалгача муваффақиятли жанг қилган

Бобоусмон Батуров (-69 кг) эса бронза медалига сазовор бўлди. Шундай қилиб, «Токио – 2020» Олимпия ўйинлари олдида ўзига хос кўрик ва синов вазифасини ўтаган «Губернатор кубоги» халқаро турнирдан вакилларимиз 4 та олтин, биттадан кумуш ва бронза, жами 6 та медаль билан қайтишди.

Польшанинг Кельце шаҳрида ўтказилган ёшлар ўртасидаги жаҳон чемпионати натижалари эса ўзбек боксига тарихий янгилик киритди. Гап ёш боксчиларимизнинг ушбу дунё биринчилигида медаллар шодасига эгалик қилганида эмас, балки... Таъкидлаш жоиз, боксчи қизларимиз шу пайтгача жаҳон чемпионатининг финалига қадар етиб бормаганди. Бу сафар икки нафар вакилимиз финалгача чиқди ва самарқандлик Нигина Ўктамова (-54 кг) ҳал қилувчи жангда украиналик Кристина Лакичукни 4:1 ҳисобида мағлубиятга учратиб, ўзбек боксчи қизлари орасида жаҳон чемпионлигини қўлга киритган илк спортчиға айланди. Иккинчи ҳамюртимиз Моҳинабону Абдуллаева (-64 кг) эса финалда россиялик Азалия Аминовага имкониятни бой бериб, кумуш медалга сазовор бўлди. Шунингдек, боксчи қизларимиз Дилфуза Бекова, Ситора Турдибекова, Соҳиба Рўзметова ва Хадичабону Абдуллаева ҳам ёшлар ўртасидаги жаҳон чемпионатини совриндорлар сафида, яъни бронза медалини қўлга киритиш билан яқунлади.

Боксчи йигитларимиздан эса Шаҳзод Музаффаров (-52 кг) ва Жаҳонгир Зокиров (+91 кг) шоҳсупанинг энг юқори поғонасига кўтарилди. Шаҳзод ҳал қилувчи жангда россиялик Евгений Рожовни, Жаҳонгир арманстонлик Ованес Папазянни мағлуб этиб, терма жамоамиз ҳисобида олтин медалларни тақдим қилди.

РУСЛАН — ЖАҲОН РЕКОРДЧИСИ

Осиё оғир атлетикаси жаҳонда етакчи саналади. Буни пойтахтимизда ўтказилган Осиё чемпионати яна бир бор тасдиқлади, яъни мусобақа жаҳон рекордларига бой бўлди. Улардан бирини Мудофаа вазирлиги Олий спорт натижаларини ривожлантириш маркази (MVSM) вакили Руслан Нурудинов ўрнатди.

Қитъамизнинг 30 дан ортиқ мамлакатидан 200 нафардан зиёд атлет иштирок этган Осиё чемпионатининг эркаклар ўртасидаги -109 кг вазн тоифаси бўйича баҳсларида асосий рақобат

MVSM вакили Руслан Нурудинов, ҳамюртимиз Акбар Жўраев ва хитойлик Янг Чже ўртасида борди. Руслан силтаб кўтариш машқида 241 кг натижа кўрсатиб, Осиё чемпионлигини қўлга киритиш қатори янги жаҳон рекордини ўрнатишга муваффақ бўлди. У билан рақобат қилган иккинчи ҳамюртимиз Акбар Жўраев эса 234 кг натижа билан кумуш медалига эгалик қилди.

Даст кўтариш машқидаги рақобатда эса хитойлик Янг Чже устун келди. Хитойлик полвон 200 кг тошни ўзига бўйсундириб, у ҳам жаҳон рекордини янгилади. Бу машқда Жўраев 194 кг, Нурудинов 188 кг натижа қайд этиб, қитъа биринчилигининг кумуш ва бронза медаллари билан тақдирланишди. Икки кураш бўйича ғолиблик эса яна MVSM вакили Руслан Нурудиновга насиб этди.

Қизғин баҳсларга бой бўлган Осиё чемпионатида оғир атлетикачиларимиздан Муаттар Набиева (-55 кг), Оғабек Нафасов (-55 кг), Муҳаммадқодир Тоштемиров (-81 кг) ва Сарварбек Зафаржонов (-89 кг) ҳам совриндорлар сафидан жой олди. MVSMнинг яна бир вакили Адҳамжон Эргашев (-67 кг) эса силтаб кўтариш ва икки кураш баҳсларида бронза медалларини қўлга киритди.

ШОҲСУПА

(хабарлар)

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

MVSM вакили Дмитрий Мельситов Туркияда ўтказилган халқаро турнирнинг баландликка сакраш баҳсларида 2.06 метр натижа қайд этиб, ғолиб чиқди. Аёллар ўртасидаги баҳсларда эса уч нафар спортчимиз совриндор бўлди, яъни MVSM вакили Сабина Сайдуллаева (1.92 м) олтин, Светлана Радзивил (1.90 м) кумуш, MVSMнинг яна бир тажрибали спортчиси Надежда Дўсанова (1.84 м) эса бронза медалини қўлга киритди. Уч ҳатлаб сакраш баҳсида MVSM вакили Иван Денисов (15.19 м), аёллар ўртасида узунликка сакраш беллашувида ҳамюртимиз Дарья Резниченко (6.06 м) энг яхши натижани қайд этган бўлса, найза улоқтирувчимиз Зарина Носиржоновна 61.89 метр натижа билан кучли учликдан жой олди. Эркаклар ўртасида узунликка сакраш баҳсида ҳам дастлабки уч ўрин юртдошларимизга насиб этди: Жавоҳир Нориев (7.43 м) биринчи, Иван Денисов (7.11 м) иккинчи, Андрей Резниченко (7.09 м) учинчи ўринни эгаллади.

МЕРГАНЛИК

Чимкент шаҳрида ўқ отиш бўйича ўтказилган «Олтин-Мерган» халқаро турнирида Ўзбекистон спорт терма жамоаси жами 8 та медални қўлга киритди. Бу муваффақиятларга MVSM вакили Сакина Мамедова ҳам ўз ҳиссасини қўшди. У 10 метр масофада пневматик тўппончадан отиш бўйича баҳсларда олтин, 25 метрда машқ бажаришда кумуш медал соҳибига айланди.

ҚИЛИЧБОЗЛИК

Пойтахтимизда ўтказилган қиличбозлик бўйича Осиё-Океания минтақаси вакиллари учун «Токио – 2020» Олимпия ўйинларига йўлланма берувчи мусобақада ҳамюртимиз Шерзод Мамутов чорак финалда Сингапур, ярим финалда Қозоғистон вакилини мағлубиятга учратди. Финал баҳсида эса Шерзод гонгконглик Хо Тин Ловни 15:7 ҳисобида мағлуб этди ва ўзи учун «Токио – 2020» Олимпия ўйинлари йўлланмасини нақд қилди. Шунингдек, саблячимиз Зайнаб Дайиббекова ҳам мусобақанинг ҳал қилувчи баҳсларида Таиланд, Гонконг ва Қозоғистон вакиллари мағлуб этиб, олтин медал ва Олимпиада йўлланмасини қўлга киритди.

ЭРКИН КУРАШ

Полвонларимиз Қозоғистонда ўтказилган Осиё чемпионатидан 4 та медал билан қайтишди – Жаҳонгирмирзо Туробов (-61 кг) олтин, Сирожиддин Ҳасанов (-70 кг) кумуш медални қўлга киритган бўлса, Ихтиёр Наврўзов (-74 кг) ва Нодиржон Сафаров (-57 кг) қитъа чемпионатининг бронза медаллари билан тақдирланишди.

ФУТЗАЛ

Бутун дунёда ҳукм сурган пандемия туфайли жаҳон чемпионатининг қитъа миқёсидаги саралаш ўйинлари ўтказилмай қолганди. ОФК Ижроия қўмитасининг йиғилиш баённомасига биноан Литва (12 сентябрь – 3 октябрь) мезбонлик қиладиган жаҳон чемпионатида иштирок этадиган Осиё қитъаси терма жамоалари номи маълум бўлди. Мазкур жамоалар номини аниқлашда уларнинг сўнгги Осиё чемпионатларидаги иштироки ҳисобга олинди. Унга кўра, футзал бўйича Ўзбекистон, Япония ҳамда Эрон миллий терма жамоалари жаҳон чемпионати баҳсларига тўғридан-тўғри йўлланмани қўлга киритди. Ироқ, Ливан, Таиланд ва Вьетнам терма жамоалари эса мундиалнинг қолган 2 йўлланмаси учун ўзаро баҳс олиб бориши белгиланди.

МУДОФААГА КЎМАКЛАШУВЧИ «ВАТАНПАРВАР» ТАШКИЛОТЛАРИДА

ЁШЛАР КЕЛАЖАГИГА МУҲИМ ЭЪТИБОР

Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотининг Бухоро вилояти кенгаши тасарруфидаги Вобкент тумани ўқув-спорт техника клубида ёшларни ҳар томонлама етук, жисмонан бақувват, маънан баркамол бўлиб вояга етишлари, шунингдек, уларнинг қалбида Ватанга муҳаббат туйғуларини шакллантириш борасида бир қанча ибратли ишлар амалга оширилмоқда.

Бугунги кунда ўқув-спорт техника клубида (ЎСТК) замон талабларига тўла жавоб берадиган мустақкам моддий-техник база яратилган. Бу, ўз навбатида, бўлажак ҳайдовчилар малакасини оширишда, назарий билимларини амалий жиҳатдан синаб кўришда муҳим ўрин тутди.

– Ташкилотимиз фаолиятининг асосий йўналишларидан бири халқ хўжалигининг турли тармоқлари учун малакали ҳайдовчилар тайёрлаб беришдан иборатдир, – дейди ЎСТК бошлиғи Бозор Болтаев. – Биргина жорий йилнинг ўтган ойлари мобайнида «В», «ВС», «D», «E» тоифали ҳайдовчилар тайёрланиб, бу борадаги режа ошиғи билан бажарилди. Айни пайтда бу ерда юқори малакали, кўп йиллик иш тажрибасига эга ўқитувчи ва амалий бошқаришни ўргатувчи-усталар талайгина. Улар, ўз ҳайдовчилар тайёрлаш борасида фаол ҳаракат қилмоқдалар.

ЎСТКда ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш билан бир қаторда, улар жисмонан соғлом бўлиб шаклланишларига ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. Шунинг учун мотокросс, триатлон, картинг каби спортнинг техник ва амалий турлари бўйича секция ва тўғараклар ишлаб турибди. Уларда 30 нафардан зиёд ёш мунтазам равишда шуғулланмоқда. Спортнинг техник ва амалий турларини оммалаштириш мақсадида тумандаги 42 та мактаб қамраб олиниб, ўқувчи ёшлар спорт турларига жалб қилинмоқда. Бунинг натижасида тизим ташкилотлари ўртасида ўтказиладиган турли йўналишдаги мусобақаларда вобкентликлар

юқори ўринларни эгаллаб келмоқдалар. Масалан, жорий йилнинг 17-18 апрель кунлари Тошкент шаҳрида Триатлон федерацияси томонидан ўтказилган дуатлон бўйича Ўзбекистон кубогининг 1-босқичида Вобкент тумани ЎСТК жамоаси Бухоро вилояти номидан иштирок этиб, фахрли 2-ўринни эгаллади.

Ёшларимиз нафақат жисмонан, балки маънавий жиҳатдан ҳам баркамол бўлиб шаклланишлари муҳим. Шу боис, маънавий ва ҳарбий-ватанпарварлик тарғиботи доирасида турли тадбирлар ўтказилади. Шунингдек, ёшларнинг «Ватанпарвар» ташкилоти фаолияти тўғрисидаги тасаввурини шакллантириш ва унинг сафига кириш иштиёқини уйғотиш мақсадида ташкилотнинг ижтимоий ҳаётимизда тутган ўрни борасида ҳам тарғибот-ташвиқот ишлари олиб борилмоқда.

Ҳукуратимиз томонидан ёшлар масаласидаги талабларидан келиб чиққан ҳолда Вобкент туманида ёшлар ва муҳтож оилаларнинг фарзандларини меҳнат бозорининг турли талабгор касбларига

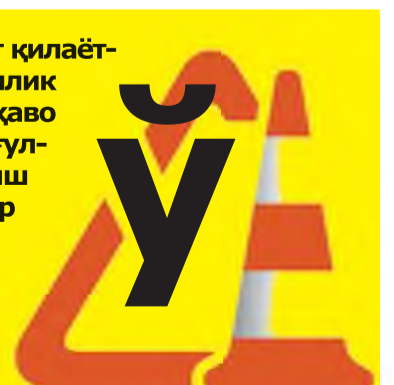
тайёрлайдиган қўшимча ўқув курслари ташкиллаштириляпти. Тумандаги «Темир дафтар», «Ёшлар дафтари», «Аёллар дафтари»га киритилган ва кам таъминланган оилалар фарзандларига бир қанча имконият ва қулайликлар яратилмоқда. Эндиликда ёшларимизга ҳайдовчилик касби билан бир қаторда газозелктрпайвандчи, ҳайдовчи-механизатор, авточилангарлик каби ҳаётда керак бўладиган қўшимча касб-ҳунарларни эгаллашларига шароит яратилмоқда. Касб-ҳунар ўргатиш борасидаги бундай хайрли ишлар бевоқифа «Ватанпарвар» ташкилоти, Ёшлар агентлиги ҳамда туман ҳокимлиги билан ҳамкорликда олиб борилаётганлиги ҳам муҳим аҳамиятга эга. Чунки бундай изланиш ва ташаббуслар юқори ташкилотлар раҳбарияти томонидан ҳар томонлама қўллаб-қувватланади. Бундан кўзланган асосий мақсад, ёшларнинг келгусида етук ва баркамол инсонлар бўлиб шаклланишларига эришишдир.

Акбар АЛЛАМУРОДОВ

Вобкент тумани ўқув-спорт техника клуби туманда истиқомат қилаётган барча ёшларни «В», «ВС», «D», «E» тоифали ҳайдовчилик курсларига ҳамда спортнинг техник ва амалий турларидан ҳаво милтиғидан ўқ отиш, картинг ва триатлон тўғаракларида шуғулланишга таклиф этади. Назарий дарслар, амалий бошқариш ҳамда тўғараклардаги машғулотлар малакали мутахассислар томонидан олиб борилиши кафолатланади.

Манзил: Вобкент тумани, «Қипчоқ» қишлоқ фуқаролар йиғини, Қипчоқ кўчаси, 12-уй, «Ватанпарвар» ташкилоти ўқув биноси.

Мурожаат учун телефонлар: 99-707-46-02; 65-332-16-40

ЭРОН ҲАРБИЙ ДЕНГИЗ КУЧЛАРИ

Эътиборли томони шундаки, Эрон Қуролли Кучларида иккита мустақил тузилмавий бўғин – Армия ва Ислон инқилоби қўриқчилари корпуси (ИИҚК) мавжуд бўлиб, уларнинг ҳар бири хусусий бошқарув тизимига эга ва Қуруқликдаги қўшинлар, Ҳарбий ҳаво ва Ҳарбий денгиз кучларидан ташкил топган (бундан ташқари, ИИҚК таркибида аэрокосмик кучлар ҳам бор).

ЭИР Армияси Ҳарбий денгиз кучлари (ХДК) эҳтимолий душманнинг денгиз орқали амалга ошириши мумкин бўлган тажовузларини бартараф этиш борасидаги стратегик ва оператив (оператив-тактик) вазифаларни бажариш ҳамда қуруқликдаги бўлинмаларнинг денгизга яқин йўналишларда ўтказадиган муҳофаа (ҳужум) операцияларида уларни қўллаб-қувватлаш учун мўлжалланган. Ташкилий жиҳатдан бошқарув органлари, жанговар қўшилма ва қисмлар, махсус қўшин бўлинмалари, шунингдек, фронт орти қисм ва муассасаларидан ташкил топган.

2016 йилда Эрон ХДКда ўтказилган ислохотлар натижасида Ормуз бўғози (1), Уммон қўлтиғи (2) ва Каспий денгизи (1) зоналаридаги тўртта қўмондонлик Жанубий ва Шимолий флот сифатида қайта тузилган. Армия Ҳарбий денгиз кучлари қўмондонлиги таркибидан денгиз авиацияси ва ўқув қўмондонликлари ҳам жой олган. 4 та Ҳарбий денгиз райони, 11 та бригада – сув ости кемалари (3 та бригада), жанговар кемалар ва катерлар (3), ёрдамчи кемалар (1), денгиз пиёдалари (2) ва соҳилни қўриқловчи бригада (2), шунингдек, махсус вазифаларни бажарувчи 2 та алоҳида батальон ва 7 та эскадрильядан иборат бўлган Армия ХДК шахсий таркибининг умумий сони деярли 20 минг кишини ташкил этади. Қўшин тасарруфида сув ости кемалари (21 та), бошқарилувчи ракета қуроли билан таъминланган эсминец (2) ва фрегатлар (5), корветлар (2), десант кемалари (12), тралчи кемалар (5), турли типдаги катерлар (53), ўқув (2) ва ёрдамчи (29) кемалар, патруль ва транспорт самолётлари (26) ҳамда зарбдор (10) ва бошқа турдаги вертолётлар (42) бор.

Эрон Қуролли Кучлари қўмондонлиги фикрича, «флот асоси»ни ракета, артиллерия, патруль, соқчи ҳамда торпеда кемалари ва катерлари билан таъминланган сув усти кучлари ташкил этади.

Қўмондонлик режаларига мувофиқ, яқин келажакда замонавий қуроллар билан жиҳозланган «Моуж» типдаги миллий фрегат лойиҳаси устидаги ишларни давом эттириш кўзда тутилган. Ҳозирда торпеда-ракета ва мина қуроллари билан таъминланган «Фотих» типдаги янги дизель-электр сув ости кемалари қурилиши давом этмоқда, шу типдаги биринчи кема 2019 йилда ХДК жанговар таркибига киритилди.

Миллий флотни ривожлантиришнинг истиқболли режаларига кўра, Армия ХДКнинг ташкилий-штат тузилмасини янада такомиллаштириш, замонавий жанговар кемалар ва катерлар билан таъминлаш, техник қайта қуроллантириш, шунингдек мавжуд Ҳарбий техникани модернизациялаш ва капитал таъмирлаш ишларини амалга ошириш кўзда тутилган.

ЭИР Ислон инқилоби қўриқчилари корпуси Ҳарбий денгиз кучлари эҳтимолий душманнинг жанубий йўналиш орқали амалга ошириши мумкин бўлган босқинчилигини бартараф этиш учун мўлжалланган. Қўшиннинг жавобгарлик зонаси Форс кўрфази ва Ормуз бўғози билан чегараланган. Ташкилий жиҳатдан бошқарув органлари, жанговар қўшилма ва қисмлар, махсус қўшин бўлинмалари, шунингдек, фронт орти қисм ва муассасаларидан ташкил топган. ИИҚК ХДК 2 та қўмондонлик (ракета ва ўқув), 5 та Ҳарбий денгиз райони, 8 та бригада: жанговар кема ва катерлар (2 та), катерлар (2), ёрдамчи кемалар (1), алоҳида ракета бригадалари (3); 2 та дивизион: кичик ва ўта кичик сув ости кемалари (1) ва алоҳида патруль катерлари (1); кичик амфибия-самолётлар эскадрильяси (1) ва 12 та батальон – денгиз пиёдалари (5), соҳилни қўриқловчи (4) ва махсус вазифаларни бажарувчи (3) батальонлардан иборат бўлиб, шахсий таркибининг умумий сони деярли 20 минг кишини ташкил этади.

ХДК жанговар таркибидан 7 та десант кемаси, 10 та кичик ва ўта кичик сув ости кемалари, турли типдаги 200 та ракета катери ва 50 дан ортиқ патруль катерлари, 10 га яқин ёрдамчи кема ҳамда 70 та кемаларга қарши ракета-ларни ишга тушириш қурилмаси жой олган. Шунингдек, 2014 йилда Ормуз бўғози соҳилида учувчисиз учиш аппаратлари базасини шакллантириш режасини амалга ошириш ишлари бошланган бўлиб, бундан кўзда тутилган асосий мақсад мунтазам ҳаво разведкасини ўтказиб бориш, Форс кўрфази

ва Уммон денгизининг шимолий қисмида жойлашган АҚШ ва унинг иттифоқчиларига қаршли кемалар группировкаси фаолиятини фото ва видеотасвирга олиб бориш, Ормуз бўғози акваториясини назорат қилиш, шунингдек, миллий денгиз чегаралари ҳудудида патруллик вазифаларини бажаришдан иборат. Мазкур базадаги қуроллар таркибидан «Муҳожир-4», «Шаҳид-129» ва «Хамасе» типдаги учувчисиз учиш аппаратлари билан жиҳозланган 5 та разведка комплекси, яқин истиқболда эса – кемага қарши ракеталарга эга бўлган зарбдор учиш аппаратлари жой олади.

ИИҚК ХДК қўмондонлиги томонидан бўйсунувчи қўшилма ва қисмларни замонавий қуроллар ва жанговар техника билан таъминлаш бўйича махсус дастур қабул қилинган бўлиб, унда янги жанговар кема ва катерлар қуриш ишларини давом эттириш, шунингдек, мавжуд Ҳарбий техникани модернизациялаш ва капитал таъмирлаш режалаштирилган.

Умуман олганда, Ҳарбий экспертлар фикрича, ИИҚК ХДК ўз ташкилий-штат тузилмаси ва таъминланиш даражаси бўйича қўмондонлик томонидан қўйиладиган вазифаларни самарали ҳал қилишга қодир ҳисобланади. Қуроллар таркибида замонавий ракета комплекслари ҳамда катта миқдордаги тезювар ракета катерларининг мавжудлиги ХДКнинг Форс кўрфази ҳудудида эҳтимолий душманнинг сув усти кучларига муносиб қаршилиқ кўрсатиш имконига эгалигидан далолат беради.

П. САЙДИВАЛИЕВ тайёрлади.

ҒОЛИБЛАР АНИҚЛАНДИ

Лос-Анжелесда Америка киноакадемияси таъсис этган «Оскар» мукофотининг 93-тақдирлаш маросими бўлиб ўтди. Режиссёр Хлоя Чжаонинг «Кўчманчилар

(«Nomadland») фильми энг яхши фильм сифатида, унинг ўзи эса энг яхши режиссёрлик йўналишида олтин статуэткага сазовор бўлди. Х. Чжао тарихда «Оскар» олган иккинчи аёл режиссёрга айланди. Фильмда бош қаҳрамон ролини ижро этган Фрэнсис Макдорманд ҳам энг яхши актриса номинациясида «Оскар»ни қўлга киритди.

ИҚЛИМ ИСИШИ ОҚИБАТИДА

Тинч океанида дунёдаги энг катта А-68 айсберги эриб кетди. РЕН ТВ телеканали маълумотида кўра, тўрт йил аввал Антарктидадан ажралган вақтида мазкур айсбергнинг майдони 6 минг кв.км.ни, оғирлиги эса 1 трлн тоннани ташкил этган. Ҳозирда айсберг кўплаб бўлақларга бўлиниб кетган. А-68 парчаланаяётгани ўтган йили маълум бўлганди. Олимлар унинг узоқ вақт давомида эримай турганидан хайрон бўлишганди. Бу айсберг Ларсен музлигидан 2017 йил июлда ажралган эди.

ЯНГЛИШ ЗАРБА БЕРИЛДИ

Нигерия Ҳарбий ҳаво кучларига қаршли қирувчи самолёт «Боко Хором» террорчи гуруҳи жангариларига қарши ўтказилган амалиёт вақтида янглиш тарзда ҳукумат қўшинларига зарба берди. Бунинг оқибатида 20 нафардан кўпроқ Ҳарбий ҳалок бўлган. Маҳаллий «Vanguard» нашри хабар беришича, авиазарба Маинок шаҳри яқинида террорчилар ҳужумидан ҳимояланаётган Ҳарбий база кучларига ёрдамга ошиққан колоннага берилган. Нигерия Ҳарбий ҳаво кучлари ушбу воқеа бўйича тергов ишлари бошланганини маълум қилган.

Интернет материаллари асосида тайёрланди.

МАРДЛИК ТАРАННУМИ

АНЖУМАН

АЖДОДЛАРИМИЗ ЖАСОРАТИ – МАНГУ БАРҲАЁТ

Муаллиф суратга олган

Ўзбекистон халқининг жанг майдони ва уруш ортидаги қаҳрамонлигини ёш авлодга етказиш мақсадида Қуролли Кучлар Марказий ашула ва рақс ансамбли томонидан «Аждодларимиз жасорати – мангу барҳаёт» шиори остида Тошкент шаҳрининг кўпжаъсонларида концерт дастурлари намойиш этилмоқда. Алишер Навоий номидаги Давлат академик катта театри, «Халқлар дўстлиги» санъат саройи, Ўзбекистон давлат цирки, «Mega Planet» сингари йирик савдо мажмуалари олдида ўтказилган тадбирлар шулар жумласидан. Ансамбль репертуаридан Иккинчи жаҳон уруши йилларида аскарнинг ота-онасига йўллаган мактуби, юрт соғинчи, ғалаба ва тинчликка йўғрилган куй-қўшиқлар ўрин олган.

Юртимизнинг Иккинчи жаҳон уруши йилларида кўрсатган мардлик ва қаҳрамонлиги, биз учун улкан жасорат ва ғурур-ифтихор манбаи сифатида, унинг аҳамияти тобора ортиб бормоқда. Бу каби тадбирлар келажакда ёш авлодни ота-боболаримиз жасоратига муносиб бўлган, бугунги тинч, осойишта ҳаётни асраб-авайлаш ва янада мустақамлашга қодир инсонлар этиб тарбиялашда ўз самарасини беради.

Қуёш Шарқдан чиққани каби илм-фан ва маданиятнинг жадал ривожини таъминлаган биринчи ва иккинчи Ренессанс ҳам Шарқ ўлкаларида вужудга келиб, кейинги даврда Ғарб тамаддунига замин яратди. Инсоният тараққиётининг бу босқичи юксак ақлий салоҳият, тинимсиз меҳнат ва буюк мақсадлар рўёбининг натижасидир.

ЯНГИ ИМКОНИАТЛАР ТОМОН

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари академиясида Гуманитар фанлар кафедрасининг ташаббуси билан «Учинчи Ренессанс маънавияти» илмий-назарий конференцияси ҳам худди шу мавзуга қаратилди. Ватанимиз нафақат Шарқ, балки умумжаҳон цивилизацияси бешикларидан бири бўлганини

бутун жаҳон тан олмоқда. Бу қадимий ва табаррук тупроқдан буюк алломалар, сиёсатчилар, саркардалар етишиб чиққан. Диний ва дунёвий илмларнинг асослари мана шу заминда яратилган, сайқал топган. Бешафқат давр синовларидан омон қолган, энг қадимги тошёзувлар, битиклардан тортиб, бугун юртимиз кутубхоналари хазинасида сақланаётган 20 мингдан ортиқ қўлёзма, уларда мужассамлашган тарих, адабиёт, санъат, сиёсат, ахлоқ, фалсафа, тиббиёт, математика, физика, кимё, астрономия, меъморчилик, деҳқончиликка оид ўн минглаб асарлар бизнинг беқиёс маънавий бойлигимиз, ифтихоримиздир. Шундай экан, аждодларимизга муносиб авлод сифатида Ренессанснинг учинчи тўлқини ҳам яна биздан бошла-нишида амалий ҳаракатни бошлаш кераклигига тарихчи олимлар урғу берди.

– Ҳозирги пайтга келиб, ёш авлод олдида турган асосий вазифалардан бири илм-фан, маданият, спорт соҳаларида қобилиятларини намоён этиб, аждодларга муносиб ворис бўлиш, Ўзбекистоннинг буюк келажакига ўз ҳиссасини қўшишдан иборат. Мазкур анжуман уларни янги кучлар, янги ютуқлар, янги имкониятлар томон руҳлантирди. Конференция натижасида улар ўз фаолиятларини бундан-да ривожлантириш учун ўзига хос куч-ғайратга эга бўлди, деб ўйлайман, – дейди Қуролли Кучлар академияси Гуманитар фанлар кафедраси бошлиғи ўринбосари подполковник Комилжон Насиров.

– Ҳозирги пайтга келиб, ёш авлод олдида турган асосий вазифалардан бири илм-фан, маданият, спорт соҳаларида қобилиятларини намоён этиб, аждодларга муносиб ворис бўлиш, Ўзбекистоннинг буюк келажакига ўз ҳиссасини қўшишдан иборат. Мазкур анжуман уларни янги кучлар, янги ютуқлар, янги имкониятлар томон руҳлантирди. Конференция натижасида улар ўз фаолиятларини бундан-да ривожлантириш учун ўзига хос куч-ғайратга эга бўлди, деб ўйлайман, – дейди Қуролли Кучлар академияси Гуманитар фанлар кафедраси бошлиғи ўринбосари подполковник Комилжон Насиров.

Ш. ШАРИПОВ тайёрлади.

ҚўШИНЛАР ОЛИБ ЧИҚИЛМОҚДА

АҚШ ва НАТОнинг бир қатор давлатлари Афғонистондаги ўз қўшинларини олиб чиқишни бошлади. Бу ҳақда АҚШ ва НАТОнинг Афғонистондаги қўшинлари кўмондони генерал Скотт Миллер маълум қилган. Унинг сўзларига кўра, қўшинлардан бўшайдиган базалар кейинчалик Афғонистон ҳукумат кучларига топширилади. Шундан бирга, Миллер «Толибон» томонидан зўравонлик ҳолатлари кўпаяётганидан ташвиш билдирган ва бундай ҳолат давом этса, «унда бу толибларнинг хатоси» бўлишини таъкидлаб ўтган.

ЭКСПЕРТЛАР ХУЛОСАСИГА КўРА

Тожикистон бюджет-солиқ сиёсати мамлакатда қашшоқлик ва тенгсизлик даражасининг ўсишига сабаб бўлмоқда, дейилади АҚШдаги Тулейн университети (Tulane University) тадқиқотида. Экспертлар хулосасига кўра, республика аҳолисининг камбағал қатламига тушадиган солиқ юкларини жуда юқори бўлиб, у қашшоқликни камайтириш бўйича кўрилатган чораларга ҳалақит бермоқда ҳамда мамлакатдаги бойлар ва камбағаллар орасидаги тафовут кучайишига сабаб бўлмоқда.

Интернет материаллари асосида тайёрланди.

МАҲАЛЛИЙ ВАКЦИНА БИЛАН

Қозғонистонда аҳолини маҳаллий мутахассислар томонидан яратилган «QazVac» (QazCovid-in) вакцинаси билан эмлаш ишлари бошланди. Дастлабки 50 минг доза «СК-Фармация» линиялари бўйича мамлакат минтақаларига юборилган. Биохавфсизлик муаммолари илмий-тадқиқотчилик институти базасида тайёрланган мазкур препарат Бутунжаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти реестрига киритилган. Маълумотларга кўра, вакцинани ишлаб чиқариш ҳажми босқичма-босқич ошириб борилади ва ойига 500 минг дозагача етказилади.

Қўшимча тўғараклар, янги имкониятлар

Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти Бухоро вилояти кенгаши ва унинг жойлардаги ўқув-спорт техника клублари томонидан техник мутахассислар тайёрлаш, ташкилий-оммавий ва ҳарбий-ватанпарварлик тарғиботи йўналиши, спортнинг техник ва амалий турларини ривожлантириш соҳаларида самарали ишлар олиб борилмоқда.

Айниқса, маънавият ва ҳарбий-ватанпарварлик тарғиботи йўналиши бўйича давлат дастурлари ва унинг асосида ишлаб чиқилган режаларга биноан жамоат ташкилотлари, ҳокимликлар ҳузуридаги вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссиялар билан ҳамкорликда ҳам жисмонан, ҳам маънан соғлом, ҳар томонлама баркамол ва етук авлодни тарбиялаш, соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш, ёшларни турли салбий таъсирлардан асраш ҳамда спортни умумхалқ ҳаракатига айлантириш, уюлмаган ёшларни спорт секциялари ва тўғаракларга жалб қилиш ишлари изчил давом эттирилмоқда.

Бу саъй ҳаракатларимизнинг барчаси жорий йилнинг 13 апрель куни мамлакатимиз Президенти раислигида ёшлар бандлигини таъминлаш ва бўш вақтини мазмунли ташкил этиш борасида белгиланган вазифалар ижроси юзасидан ўтказилган видеоселектор йиғилишида қўйилган вазифаларни таъминлашга қаратилган. Вилоятдаги ёшларнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказиш мақсадида ташкилотимизда қўшимча тўғараклар ташкил этилди. «Беш муҳим ташаббус» доирасида ЎСТКлар кутубхоналарига бадий китоблар, спорт жиҳозлари ва компьютерлар

етказиб берилди. Бундан ташқари, ташкилотлар томонидан спортнинг техник ва амалий турларини ривожлантириш, турли спорт тўғараклари ишини йўлга қўйиш, спорт мусобақаларини ташкил этишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Масалан, жорий йилнинг ўтган даври мобайнида битта республика, 4 та вилоят, 9 та туман ва 5 та клуб мусобақалари ўтказилди. Вилоятимиз терма жамоаси республика миқёсидаги 7 та мусобақада иштирок этиб, фахрли ўринларни эгаллади. Ҳар ойнинг биринчи жума куни тасдиқланган режа асосида маънавият ва маърифат ўқув кунлари ташкил этилмоқда. Бундан ташқари, жойлардаги бошланғич ташкилотларда мардлик ва жасорат дарслари, ҳарбий хизматчилар, фахрийларнинг ёшлар билан учрашувлари, «Ватан – ягона, Ватан – муқаддас», «Мардлар қўриқлайди Ватанни», «Ўзбекистон Қуролли Кучлари – осовишта ҳаёт ва тараққиёт гарови» каби мавзуларда суҳбатлар мунтазам равишда ўтказилмоқда. Ёшларни, айниқса уларнинг уюлмаган қисмини маънавий-ахлоқий ва ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш борасида бевосита вилоят ҳокимлиги, Ёшлар иттифоқи вилоят кенгаши, мудофаа ишлари, халқ таълими, Ёшлар агентлиги бошқармалари ва бошқа ҳамкор ташкилотлар билан келишилган режа асосида иш олиб борилмоқда. Бунга кўра, ёшлар

орасида ҳарбий-ватанпарварлик ва соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш ҳамда уларни ЎСТКларда йўлга қўйилган спорт тўғаракларига жалб қилишда эътиборни тортадиган ғоя ва ташаббуслар ишлаб чиқилди. Хусусан, вилоятимиздаги «Ёшлар дафтари», «Аёллар дафтари», «Темир дафтар»га рўйхатга киритилган ёшлар ва кам таъминланган оилалар фарзандларига кўплаб қулайликлар яратилляпти. Бундай ёшларнинг ҳайдовчилиги ва ҳаётда керак бўладиган қўшимча касб-ҳунарларни эгаллашларида амалий кўмак берилмоқда.

Аҳмаджон ЖАЛИЛОВ,
«Ватанпарвар» ташкилоти
Бухоро вилояти кенгаши раисининг
ҳарбий-ватанпарварлик ва ёшлар билан
ишлаш бўйича ўринбосари

Йўл қоидаси – умр фойдаси

Айни пайтда кўплаб аъзоларни ўзида бирлаштириб, фаолият олиб бораётган Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти Самарқанд вилояти кенгаши тасарруфидаги Ургут тумани ўқув-спорт техника клуби ходимлари ёшларга бирор-бир касб-ҳунар ўргатиш, уларнинг ҳар томонлама етук шахслар бўлиб етишларида астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Шу тўғрисида ташкилотимиз фаоллари туман мудофаа, ИИОФМБ ЙХХ, халқ таълими, Ёшлар агентлиги бўлимлари, Ёшлар иттифоқи туман кенгаши, «Маҳалла» хайрия жамоат фонди ҳамда маънавият ва маърифат марказлари билан ҳамкорликда ҳарбий-ватанпарварлик тарғиботини изчил олиб боришмоқда. Бундай амалий ҳамкорлик Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ёшларни ватанпарварлик руҳида ва жисмоний тарбиялаш ҳамда чақирилувчиларни ҳарбий-техник мутахассисликлар бўйича тайёрлаш тартибини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори ижросини таъминлаш борасида амалга ошириляпти. Ушбу қарор билан тасдиқланган «Йўл харитаси»нинг 8-бандига мувофиқ, давлат ва жамоат

ташкилотлари ҳамкорлигида тадбирлар режаси ишлаб чиқилиб, ҳаётга татбиқ этилмоқда. Шу муносабат билан туман ИИОФМБ ЙХХ бўлимаси ҳамда ЎСТК ходимлари иштирокида тумандаги 123- ҳамда 149-умумтаълим мактабларида «Йўл қоидаси – умр фойдаси» шиори остида тадбир ўтказилди. Унда соҳа ходимлари ўқувчиларга йўлларда ҳаракатланиш қоидаларини тушунтирдилар. Ҳаракатланиш хавфсизлигини таъминлаш юзасидан тарғибот ишлари кўргазмалари чиқишлар орқали намойиш этилди. Шунингдек, ўқувчилар кўргазмалари плакатлар, ўқув қўлланмалари, йўл белгилари, светофор қурилмаларининг ишлаш тартиби ҳамда чорраҳа макетлари билан яқиндан танишдилар. Ўз навбатида тадбир иштирокчилари ўзларини қизиқтирган барча саволларига мутахассислар томонидан қониқарли жавоб олдилар.

Тадбир давомида ўқувчилар йўл ҳаракати қоидалари, кўча ва чорраҳаларда ҳаракатланиш қоидалари билан танишдилар. Энг муҳими, ЎСТК аъзолари болалар иштирокида содир этилиш эҳтимоли бўлган йўл-транспорт ҳодисаларининг олдини олишга ўз ҳиссаларини қўшаётганидан мамнунмиз. Бундай тадбирлар тумандаги бошқа ўқув ташкилотларида ҳам давом эттирилади.

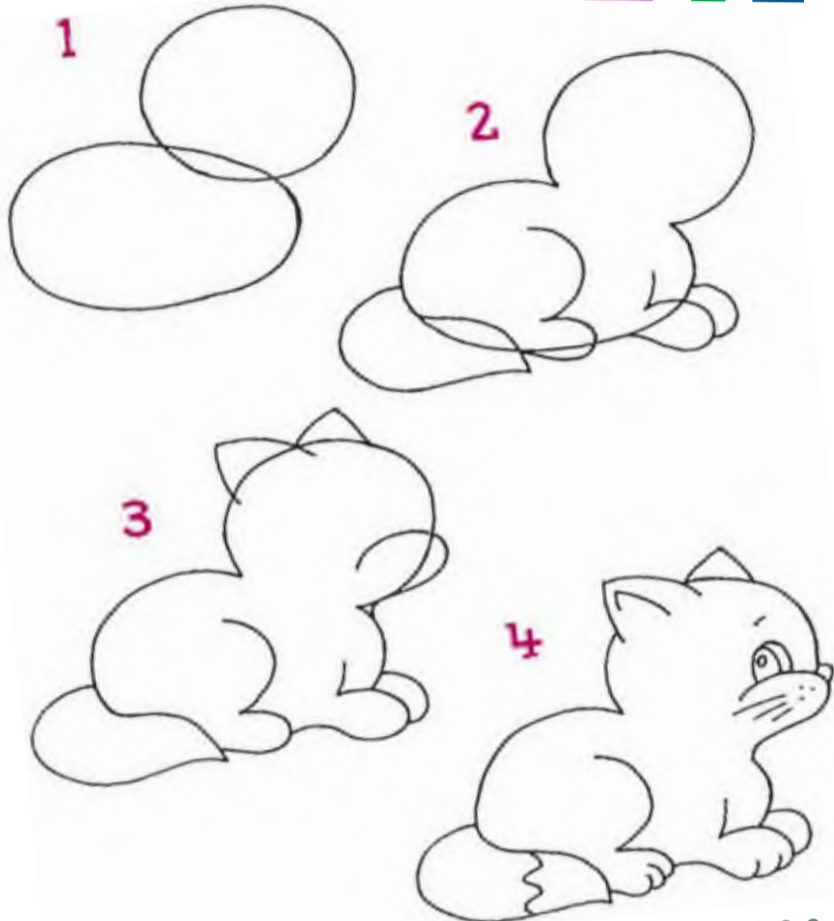
Ихтиёр ЎТКИРОВ,
«Ватанпарвар» ташкилоти
Ургут тумани ЎСТК бошлиғи

BOLAJOJON

CH I Z I SH N I O' R G A N A M I Z

5 TA FARQNI TOPING!

DONO DEHQONBOBO

(ertak)

Qadimda bir Dehqonbobo bo'lgan ekan. Uning bir tanobcha yeri bo'lib, qishin-yozin shu yerda ishlar ekan. U yeriga nima eksa, hosili shunday mo'l bo'larkanki, ko'rganlar hayron qolisharkan.

Kunlardan bir kun podshoh Dehqonboboning ta'rifini eshitib qolibdi. Navkarlariga Dehqonboboni saroyga olib kelishlarini buyuribdi.

Dehqonbobo shoh huzuriga kelibdi. Shunda shoh undan:

Seni tadbirkor dehqon deb eshitdim. Qani, ayt-chi, dunyoda nima barakali? – deb so'radi. Dehqonbobo biroz o'ylab:

– Shohim, dunyoda eng barakali narsa – urug', – debdi.

– Qanaqa urug'?

– Oddiy urug'! Bahorda yerga tushgan bir dona bug'doy yozda bir hovuch don, bitta chigit bir g'alvir paxta, jo'xorining bir donasi ming dona bo'lib yetiladi. Menimcha, dunyoda bundan barakali narsa bo'lmasa kerak.

Shoh dono dehqonning javobiga qoyil qolibdi. Darhol xazinadan o'n tilla keltirib, unga berishlarini aytibdi. Shunda Dehqonbobo:

– Shohim, menga bir g'alvir urug'lik bug'doy bersangiz bas, – debdi.

Bu gapni eshitgan shoh Dehqonboboning asl dehqonga xos fazilatiga yana bir karra qoyil qolibdi. Dehqonboboga bir g'alvir bug'doy va o'n tilla mukofot beribdi.

“Ertaklar – yaxshilikka yetaklar” kitobidan olindi.

O'YLA, IZLA, TOP!

Suratda qanday geometrik shakllarni ko'ryapsiz?

ФЕСТИВАЛЬ

Жангда ғалаба қозониш учун маҳорат ва чидамликнинг ўзи етарли эмас. Ватан ҳимоячилари маънан юксак, руҳан тетик бўлишлари керак. Бундай даражага эришишда ҳарбий оркестр таратадиган садоларнинг алоҳида ўрни бор. Қуролли Кучлар академиясида Мудофаа вазирлиги Маънавият ва маърифат маркази томонидан ташкил этилган Қуролли Кучлар таркибига кирувчи вазирлик ва идоралар ҳарбий оркестрлари иштирокидаги «Ботир Зокиров санъати давомчилари» тантанали мусиқий фестивали фикримизнинг далили бўлди.

Президентимизнинг тегишли қарори билан Ботир Зокиров ижодий меросининг ёш авлодни Ватанга муҳаббат ва садоқат, миллий ва умуминсоний қадриятлар руҳида тарбиялаш борасидаги аҳамиятини инобатга олган ҳолда таваллудининг 85 йиллигини кенг нишонлаш ва хотирасини абадийлаштириш мақсадида кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда. Миллий эстрада санъатимиз асосчиларидан бири Ўзбекистон халқ артисти Ботир Зокиров замонавий ўзбек маданиятини дунё миқёсида кенг тарғиб этиш, ижодий ва ижтимоий фаолияти билан халқимиз маънавиятини юксалтиришга бекиёс ҳисса қўшган санъаткордир. Тадбир аввалида сўзга чиққан Ўзбекистон халқ артисти Гавҳар Зокирова ва таниқли санъаткор Равшан

«БОТИР ЗОКИРОВ САНЪАТИ ДАВОМЧИЛАРИ»

Зокировлар бу ҳақда батафсил тўхталдилар.

Фестиваль давомида Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси Ихтисослаштирилган мусиқа академик лицейи оркестр жамоаси, Ички ишлар вазирлиги Қоровул қўшинлари ҳарбий оркестр жамоаси, Миллий гвардия, Ички ишлар вазирлиги ҳамда ДХХ Чегара қўшинлари намунали-кўргазмали оркестр жамоаси, Қуролли Кучлар Марказий ашула ва рақс ансамбли хор жамоаси томонидан Ботир Зокировнинг «Фестиваль вальси», «Умид», «Раъно», «Бугун байрам», «Қайдасан?», «Араб тангоси», «Мафтун бўлдим», «Ҳабиба», «Мажнунтол», «Мен биланман», «Ёшлик марши» каби мусиқий асарлари ижро этилди.

Фаол иштирокчилар тадбир ташкилотчилари томонидан муносиб тақдирланди.

**Фазлиддин ЎРОЛБОЕВ,
Қуролли Кучлар академияси
курсанти**

АДИБЛАР ХИЁБОНИДА

БЕҲБУДИЙ ҲАЙКАЛИ ПОЙИДА

«Адиблар хиёбони» – пойтахтнинг энг гўзал, сўлим гўшаларидан бири. У барчани ўзига оҳанрабо каби тортиб туради. Бу ерда ўтадиган тадбирлар киши қалбига бир олам мунаввар туйғулар бахш этади.

Ижтимоий тармоқларда кузатаётган бўлсангиз, бу ерда ўтадиган шеърият оқшом-тадбирларда ҳам ўзгача руҳ бордек.

Қуролли Кучлар академиясининг бир гуруҳ етакчи курсантлари тарбиявий ва мафкураравий ишлар бўлими офицери Бобурмирзо Солиев бошчилигида жадидларга бағишланган маърифий тадбирлардан бирини шу ерда, улугъ жадидимиз, маърифатпарваримиз Маҳмудхўжа Беҳбудий пойида ўтказди. Унда Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, истеъдодли шоира Наргиза Асадова иштирок этди.

– Беҳбудий жадидлар отасидир, – дея буюк маърифатчи ҳақида мустақил ўқиб-ўрганганлари билан ўртоқлашди курсант Ғолибжон Тожиев. – Унинг ортидан илмни нажот деб билган бир қатор шижоатли ёшлар чиқдилар. Афсуски, қаттол тузум уларни бирма-бир маҳв этди.

Шу куни курсантлар Ҳумоюнмирзо Азимов, Хуршид Ҳошимов ҳам жадид боболар жасоратидан айрим воқеаларни ёшларга сўзлаб бердилар.

Бу тадбирда ёшларнинг тарихимизга муҳаббати яққол акс этди. Тарихга муҳаббат асли юртга бўлган муҳаббатнинг маҳсулидир.

Инобат НОДИРШОҲОВА

БИР ЧИМДИМ

Уруш куни душман томонига қарши юриш бошлаганинда, тезда тўра билан ясолингни туз, яъни уруш яроқларини ҳозирла. Хужумга ўтиб, беҳато зарба бер. Улимдан қўрқма, чунки тақдирсиз ҳеч ким ўлмайди.

АЛИШЕР НАВОИЙ

БИЛАСИЗМИ?

ҚУМБУЛ – қўшин қанотларини душман ҳужумидан ҳимоя қилувчи суворий ҳарбий қисм. Қумбул соҳибқирон қўшинида беш қисмдан иборат жанговар тартибнинг ўнг ва сўл қанотлари учига жойлаштирилган. Қумбул аскарлари лашкар қанотларини жанг пайтида душман ҳужумидан муҳофаза қилиш билан бирга ғаним қучларини икки ён томондан айланиб ўтиб, унга ортдан қучли зарба берган. Бундай янги бўлинма тарихнинг гувоҳлик беришича, ўтмишдаги атоқли саркардалар қўшинида бўлмаган.

БИЛАСИЗМИ?

ҚОРА ЧЕРИК – мунтазам қўшин билан баравар уруш ёки тинчлик чоғида хизматда бўлган номунтазам лашкар. Қора черикка эҳтиёж бўлмаган кезларда улар уйларига тарқатиб юборилган. Қора черикни тўплаш учун ҳукмдор фармони чиққан ва у бозорларда жарчилар томонидан эълон қилинган. Мунтазам қўшин отлар билан таъминланган бир пайтда, қора черик шахсий ҳарбий ҳаракатларда улови билан иштирок этиши мажбурий ҳисобланган.

КЕЛГУСИ СОНЛАРДА:

**Ғалабанинг 76 йиллиги:
янги фактлар**

VATANPARVAR

Муассис:

ЎЗБЕКИСТОН
РЕСПУБЛИКАСИ
МУДОФАА
ВАЗИРЛИГИ

www.mudofaa.uz

Бош муҳаррир:

майор
Аҳрор Очиллов

Навбатчи:

лейтенант
Бобур Элмуродов

Саҳифаловчилар:

Нодирабегим Валиева
Дилноза Мелиқўзиева

Мусаҳҳиҳлар:

Зебо Сариева
Сайёра Мирзаева

Телефонлар:

котибият: (71) 260-36-50
бухгалтерия: (71) 260-35-20
юримлик бўлими: (71) 269-88-91
факс: (71) 260-32-29

ISSN 2010-5541

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифларга қайтарилмайди. Мудофаа вазирлиги Ахборот ва оммавий коммуникациялар департаменти – «Ватанпарвар» Бирлашган таҳририятнинг компьютер марказида саҳифаланди.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 2008 йил 6 июнда 0535 рақами билан рўйхатга олинган.

Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар. Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқлиниши мумкин.

Буюртма: г-205.
Ҳажми: 6 босма табоқ.
Бичими: А3.
Адади: 34 705 нусха.
Босишга топшириш вақти: 14:00.
Топширилди: 14:30.

Газета жума куни чиқади. Газета 1992 йилнинг 24 июнидан чиқа бошлаган.

Нашр кўрсаткичи: 114.
Баҳоси: келишилган нарҳда.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компаниясида чоп этилди. Босмахона манзили: Тошкент ш., Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6

Манзилимиз:

100164, Тошкент,
Университет кўчаси, 1-уй.